

ISSN 1331-7539

ZOV RODNIH OGNJIŠTA

LIST ŽUPE SV. LUKE – KUČIĆE

GOD. XVIII. 2013. BR. 2. (37.)

ZOV RODNIH OGNJIŠTA.
List župe sv. Luke - Kučiće
God. XVIII. 2013. BR. 2. (37.)

Osnivač i izdavač:
Župski ured Kučiće
Hr-21208 KUČIĆE
List izlazi dvaput godišnje.

Uredničko vijeće: Anita Bartulović,
Marko Juričić, don Slavko Kovačić,
Matko Sovulj, Jozo Srdanović,
Ante Šušić, Jere Tomasović,
Ljubo Tomasović, Marko Topić
i Srećko Vukasović
Glavni i odgovorni urednik:
don Ivan Ujević
Uredio: don Slavko Kovačić
Fotografije: S. Kovačić i Ć. Tomasović

Priloge, dopise i pretplate slati na:
Župa sv. Luke Kučiće
(za župski list)
21208 KUČIĆE

Žiro račun (NOVI) u kunama:
2330003-1100086733
Devizni (NOVI) račun:
34400-620-21

Kad šaljete pretplatu na žiro račun, na bijeloj uplatnici u "kvadratić" koji stoji iza riječi "Šifra" upišite broj 88 i 33. To je znak banci da nam u izvještaj napiše točnu adresu pošiljatelja. - Molimo vas kada nam šaljete novčane uplatnice ili narudžbe pišite čitljivo, najbolje velikim tiskanim slovima.

Slika na prednjoj stranici omota:
Pogled od Bratimske na župnu kuću s kasnojesenskim okolišem
Slika na zadnjoj stranici omota:
Čestice zgrada Vukasovića u Mačkovcu prikazane prema austrijskom katastru iz g. 1835.

Tisak: „Dalmacija papir“

SADRŽAJ:

UVODNIK:	
<i>Župnikova riječ</i>	3
ZA BOLJI I SRETNJI ŽIVOTNI PUT	
<i>Mjere za revitalizaciju obiteljskog života</i> (A. Vukasović).....	5
DUHOVNA RAZMIŠLJANJA I POTICAJI	
<i>Naš Božić</i> (S. Kovačić)	10
<i>Danas nam se rodio Spasitelj</i> (N. Tomasović)	11
<i>Osvrt na kućičko Duhovno ljeto 2013.</i> (Ć. Tomasović)	12
IZ POVIJESTI ŽUPE, SELA I KRAJA	
<i>Kučičko pleme Vukasovići - 3. dio</i> (S. Kovačić)	15
<i>Časna sestra Silencijarija Vukosavić</i>	27
<i>Don Ivan Jerčić Čuča ... i počeci slimenskih</i> <i>Jerčića</i> (S. Kovačić)	35
PRILOZI U STIHU I PROZI	
<i>Moja je baba bo'ja?</i> (Čovik)	38
<i>O'kad'</i> (Čovik)	39
<i>Pjesme: Božićni mostovi radosti,</i> <i>Bjelina srca, U radosti božića,</i>	40
<i>Na Božjem prozoru</i> (B. Mlinar, Omiš)	40
<i>Majka</i> (S. Topić).....	41
PRINOSI NAŠIH NAJMLAĐIH	
<i>Sastavi na naslov Moja domovina</i>	43
(P. Raboteg, i I. Kovačić)	
<i>Kruh moje mame</i> (L. Vukasović).....	43
<i>Pismo Vukovaru</i> (A. Topić).....	43
<i>Peti razred</i> (učenici 5. razreda).....	43
<i>Moja obitelj</i> (J. Raboteg i N. Radić).....	44
<i>Sastavi na naslov Moje mojine</i> (J. Pervan, K. Sovulj, P. Kovačić, S. Bartulović, T. Srdanović)	46
<i>Pismo Anni Frank</i> (A. Vukasović d.).....	46
<i>Bog za mene</i> (D. Kovačić)	47
IZ NAŠEGA MJESTA, ŽUPE I KRAJA	
<i>Kronološki pregled događaja</i> (Ć. Tomasović)	48
<i>O proslavi blagdana Svetog Luke</i> (Ć. Tomasović).....	50
<i>Jaslice od komušine</i> (M. M.)	53
<i>Razgovor s gradonačelnikom</i> (vodio Ć. Tomasović).....	54
OTIŠLI SU PRED NAMA	
<i>Bogoljub Tomasović 1921.-2013.</i> (S. Kovačić).....	56
<i>Oproštaj mlađeg Kučićana s Bogoljubom</i> (I. K.)	58

Župnikova riječ

Dragi Kučićani u zavičaju, domovini i po svijetu.

Papa Franjo sazvaio je sinodu biskupa u Rimu za 2014. godinu na temu „Obitelj“. Papa je tom prigodom odlučio posebno govoriti o obitelji zato što se već dulje vremena po cijelom svijetu razara obitelj – temeljna ćelija društva i kulturnoga razvoja.

Čini se da je iz svijesti nekih ljudi nestalo osnovne spoznaje da je obitelj kao zajedništvo oca, majke i djece, temelj društva.

Obitelj je bila poštovana od svih velikih kultura kroz cijelu povijest čovječanstva. Čak u modernome vremenu brak i obitelj su bili cijenjeni kao ono dobro koje se ne može mijenjati i ukinuti ni politikom, ni drugim odlukama.

U pravnim državama brak i obitelj su stavljeni i ispred gospodarstva. Tako se sve mora urediti da se olakša zajedništvo roditelja i djece, braka i obitelji. Poštivanje vrednota braka i obitelji temelji se na spoznaji da iz braka proizlazi nova generacija, nastavak kulturnog dobra, te se rađa narod i nacija. Naša sveta Katolička vjera kaže da je brak sakrament, što će reći da je brak sredstvo Božje milosti i Božjeg blagoslova.

Brak i obitelj nisu izmišljotina kulturnog ili političkog čovjeka, već je brak izvor i temelj čovjeka po volji Stvoritelja.

Ali posljednjih desetljeća dolazi do umanjivanja poštivanja vrednota braka i obitelji. Možemo slobodno reći da se krenulo u rušenje kulture koja je počivala na braku kao zajednici muškarca i žene te na obitelji kao zajednici oca, majke, djece, djeda, bake i ostale rodbine.

Vjernici pomognuti Kristovom obja-

vom i Duhom Svetim moraju se oduprijeti zlim silama ili samome ubojici i lašcu od počela, tj. avlu.

Danas mnoge organizacije novcem iz raznih zaklada pokušavaju stvoriti sekularno društvo bez Boga. Oni pokušavaju stvoriti „novog“ čovjeka, nove kvalitete i morala, suprotno kršćansko-filozofskoj kulturi koja je stvorena u posljednje dvije tisuće godina. Te snage uz propagandu i

mnoštvo novca pokušavaju uvjeriti vjernike da nema vječnog života, da je smisao života uživanje i zabava, te da je čovjek sam sebi zakonodavac i Bog.

Budući da se Hrvatska još uvijek smatra katoličkom zemljom, te snage i sekularisti na poseban način napadaju na Hrvatsku i Hrvate.

Sekularisti - nevjernici mnoge istine naše vjere proglašavaju „mišljenjem“ i onda se o tome može raspravljati kao o mišljenju. Tako nije samo Kristovo uskrsnuće proglašeno „mišljenjem“, već i uskrsnuće mrtvih – tjelesno uskrsnuće na sudnji dan.

Nažalost, mnogi kršćani, iako su to učili na vjeronauku, ne znaju objasniti članak *Vjerujem u uskrsnuće tijela*, a da ne govorimo o vjeri u uskrsnuće tijela.

Nevjernici na poseban način prikazuju čovjekovu spolnost bez biti i cjeline spolnosti. Čovjekova spolnost se ne može izdvojiti od rađanja odnosno od sustvoriteljskog čina gdje čovjek surađuje sa samim Bogom koji stvara čovjekovu dušu. Muška čovjekova spolnost nalazi upotpunjenje u ženskoj spolnosti i obrnuto.

Nevjernici predlažu da čovjek svoje upotpunjenje spolnosti može pronaći kod životinja, raznih predmeta, te osoba istoga spola.

Bračna i obiteljska ljubav uz vjeru u svemogućeg Boga preduvjet je odgoja djece i sveukupnog kulturnog napretka. Bog je odgajatelj djeteta i zato se mnogi danas čude kad vide djecu sklonu raznim

porocima, a koja su odgajana bez istinske vjere i Božje pomoći.

Znanost danas govori već o negativnim posljedicama zanemarivanja braka i obitelji između muškarca i žene.

Nevjernici su danas osobito protiv braka, jer zagovornici braka između muškarca i žene tobože uskraćuju pravo istospolnim zajednicama, te onima sa životinjama i predmetima.

Po nevjerničkom tumačenju, ja imam pravo biti pametan kao R. Bošković, nogometaš kao Messi, književnik poput Arallice, glazbenik kao Beethoven... Imam pravo biti žena i to najljepša na svijetu.

Kao dijete često sam maštao da ću biti nešto od ovoga, ali najvažnije od svega je da su naša imena i djela zapisana na nebesima u Božjoj ljubavi.

Pričao mi jedan čovjek da je slušao ženu koja je vodila psa ulicom, te nazivala psa: „svojim srcem“, „svojom dušom“, „svojom ljubavi“, „svojim djetetom“. Ovo je lijepi primjer suvremene i moralno razorene civilizacije, da ne kažemo kulture.

Bog nas je stvorio onakvima kakvi jesmo i nije nam uskratilo nikakvo pravo, a to ćemo spoznati u vječnosti. Nadamo se da će se nevjernici obratiti te će i oni u Bogu vidjeti da im nije ništa uskraćeno od istinskih ljudskih prava.

Čestitam vam Božić i Novu 2014. godinu, te zazivam Božji blagoslov, zaštitu svetog Luke i majčinski zagovor Gospe Lurdske na sve vas i vaše obitelji, da u nji-ma vlada milost sakramenta ženidbe.

Vaš župnik don Ivan Ujević

MJERE ZA REVITALIZACIJU OBITELJSKOG ŽIVOTA

Nakon urušavanja komunističkih totalitarizama u svjetskim relacijama, pod kraj XX. stoljeća, hrvatski narod je odbacio jugo-komunistički režim, njegovu protuhrvatsku i protukatoličku ideologiju i uspostavio samostalnu demokratsku Republiku Hrvatsku. U procesu demokratskoga preobražaja i pobjedonosnog oslobodilačkog Domovinskog rata s oduševljenjem je prihvaćena potreba preporoda, prijeka potreba temeljite duhovne obnove, moralne i odgojne preobrazbe. Prvi hrvatski predsjednik dr. *Franjo Tuđman* i Hrvatski državni sabor kreirali su državnu politiku zaštite obitelji kao primarne i najvažnije narodne ustanove, glavnoga vrela i nositeljice života. Sabor je usvojio *Nacionalni program demografskog razvitka*. U njemu je dobro osmišljena i konkretnim mjerama razrađena pronatalitetna populacijska politika. Osnovan je državni Zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Sve je dobro zamišljeno, postavljeno i programirano. Očekivali smo željeni hrvatski preporod.

Međutim, političke promjene koje su nastupile nakon smrti predsjednika *Tuđmana*, nova SDP-ova Račanova vlada (2000-2003.), sve je to zanemarila, obezvrijedila i napustila.

Odbačen je *Nacionalni program demografskog razvitka*, pronatalitetna populacijska politika pretvorena je u antinatalitetnu, zlorabljen je Zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, a potom i dokinut, a donijeti tzv. „obiteljski zakoni“ ne štite ni brak, ni obitelj kao izvore i nositelje života, nego im suprotstavljaju druga alternativna rješenja (primjerice izvanbračne i homoseksualne zajednice) koje ih obezvrjeđuju i razaraju. Takvo de-

kadentno djelovanje je nacionalno štetno. Hrvatski narod ga mora obuzdati, onemogućiti i vratiti se plebiscitarno prihvaćenoj duhovnoj obnovi, moralnoj i odgojnoj preobrazbi. U tim okolnostima vrlo su aktualne i poticajne *Mjere za revitalizaciju obiteljskog života* iz davne 1994. godine. Stoga želim podsjetiti svoje Kućičane i svekoliki hrvatski narod na te mjere. Tekst dokumenta počinjao je tvrdnjom.

Obiteljski nesporazumi i sukobi, rastave braka, bračni i obiteljski brodolomi, izbjegavanje začeca, brojni pobačaji, niski natalitet i visoki mortalitet, sve manji broj djece u obitelji, proces depopulacije, masovno iseljavanje, pomanjkanje smisla za vrijednosti, utilitarističko i hedonističko shvaćanje života – pojave su na kojima se ne može graditi narodni preporod. Duhovna obnova, gospodarska, kulturna, moralna i odgojna preobrazba pretpostavljaju bitne promjene, napuštanje mentaliteta lagodna života, neodgovornosti i povratak tradicionalnim hrvatskim i europskim etički utemeljenim vrijednostima, ljudskim dužnostima i obvezama. A polazna osnova svake obnove i preobrazbe je revitalizacija obiteljskog života.

Polazeći od te spoznaje i izražavajući interese hrvatskoga naroda, Republike Hrvatske i svih njenih građana, što nalaže potrebu koncipiranja, prihvaćanja i dosljednoga provođenja politike zaštite obitelji i učinkovite pronatalitetne populacijske politike, Hrvatski katolički zbor „MI“ je 1994. godine inicirao, a 15 hrvatskih katoličkih laičkih udruga prihvatilo *Mjere za revitalizaciju obiteljskog života*. Tim dokumentom traži se: osnivanje državne ustanove za obitelj; uvođenje obiteljskih centara i županijskih savjetovališta; ukida-

nje komunističkog protuustavnog zakona o legalizaciji pobačaja; sustavno pripremanje mladeži za ljubav, brak, obiteljski život, željeno potomstvo i odgovorno roditeljstvo i provođenje konkretnih mjera pronatalitetne populacijske politike.

OSNIVANJE DRŽAVNE USTANOVE ZA OBITELJ

U prvobitnom prijedlogu je pisalo: Hrvatskoj je potrebna državna ustanova koja bi se brinula o dobrobiti obitelji i provođenju mjera populacijske politike, koja bi poticala osnivanje županijskih savjetovališta, obiteljskih centara, usklađivala njihovo djelovanje, izdavala popularnu literaturu za roditelje, poticala preventivna djelovanja radi smanjivanja rastava braka i pobačaja, proučavala i istraživala obiteljske probleme i poduzimala sve što je potrebno za jačanje i učvršćivanje zdravih i skladnih obiteljskih odnosa. U suglasju s tim u međunarodnoj godini obitelji (1994.) treba osnovati ministarstvo ili samostalni ured za obitelj pri Vladi Republike Hrvatske.

Mjere za revitalizaciju obiteljskog života hrvatskih katoličkih laičkih udruga podržali su mediji. Hrvatska televizija im je posvetila jednu večernju kontakt emisiju. Na prijedlog i u interpretaciji gospođe zastupnice *Gordane Turić* podržao ih je i Zastupnički dom Hrvatskoga sabora. Uskoro je predsjednik Republike dr. *Franjo Tuđman*, u svom izvješću Saboru od 22. prosinca 1994. snažno istakao prijeku potrebu demografske obnove Hrvatske, konkretizirajući je i mjerama za revitalizaciju obiteljskoga života. Potom je Vlada Republike Hrvatske naručila, a skupina stručnjaka, pod vodstvom mr. *G. Turić* i dr. *Vlade Šakića*, izradila program i organizacijski model projekta državnoga Zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. I osobno sam sudjelovao u tome. Projekt je

dostavljen Vladi koja je, kasnije, osigurala osnivanje Zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Naprijed je spomenuto da ga je SDP-ova Vlada zlorabila i onemogućila. A Hrvatima je kao kruh i danas potrebna takva državna ustanova, ali ustanova koja će vrlo odgovorno i angažirano štitiiti brakove i obitelji, stimulirati rađanje, osiguravati zaštitu i razvitak djece i mladeži – postavljati čvrste temelje hrvatske budućnosti.

OBITELJSKI CENTRI I ŽUPANIJSKA SAVJETOVALIŠTA

Obitelji i njenim članovima potrebna je stručna pomoć u rješavanju brojnih bračnih i obiteljskih, materijalnih i duhovnih, gospodarskih, pravnih, socijalnih, medicinskih, pedagoških, psiholoških i drugih pitanja. Takvu pomoć mogu pružiti i pružaju obiteljski centri i savjetovališta. Teškoće su, međutim, u tome što su takve ustanove malobrojne i nepotpuno su stručno ekipirane. Djeluju volonterski, a morale bi biti dobro ekipirane državne ustanove za pomoć obitelji u funkciji revitalizacije obiteljskog života. S obzirom na tako važnu zadaću moraju biti dostupne svim obiteljima i njihovim članovima. Potrebna je, dakle, mreža takvih ustanova ravnomjerno raspoređenih na čitavom području Republike Hrvatske.

Riječju, na županijskoj razini u svim većim gradovima i županijskim središtima treba osnovati obiteljske centre i savjetovališta u kojima bi djelovali stručni timovi sastavljeni od liječnika specijalista, pedagoga, psihologa, svećenika, pravnika, sociologa ili socijalnih djelatnika koji poštuju ljudski život, dostojanstvo osobe, zalažu se za stabilnost braka, dobrobit obitelji i odgovorno roditeljstvo. Oni bi uvijek spremno pružali besplatnu savjetodavnu stručnu pomoć, moralnu a po mogućnosti i materijalnu podršku obiteljima i njihovim

članovima u razrješavanju najraznovrsnijih pitanja i teškoća pred kojima se nalaze.

UKIDANJE ZAKONA KOJI PROTURIJEČI USTAVU

Riječ je o Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodu odlučivanja o rađanju djece iz 1978. godine, kojim je legaliziran pobačaj, a i danas je na snazi. Zakon je preuzet iz staroga komunističkog zakonodavstva, suprotan je Ustavu Republike Hrvatske i temeljnim kršćanskim načelima. Članak 21. Ustava glasi: „Svako ljudsko biće ima pravo na život. U Republici Hrvatskoj nema smrtno kazne“. Te pozitivne odrednice Ustava, koje se oslanjaju na temeljna načela medicinske etike, moraju vrijediti i za nerođenu djecu i čuvati ljudski život od začeca do naravne smrti.

Nepobitna činjenica je da život počinje začecem. Tim činom započinje novi život konkretne i genetski točno određene ljudske osobe. Ona, kao i sva druga ljudska bića, ima pravo na život. U suglasju s tim, liječnici već stoljećima diljem svijeta, na samom početku svoje medicinske karijere, izriču poznatu *Hipokratovu prisegu* kojom se moralno obvezuju na apsolutno poštovanje i čuvanje ljudskoga života od njegova začeca.

Pobačaj je negacija i nasilni prekid života. On je ubojstvo nerođena djeteta. S općeljudskog motrišta nemoralan je, s religijskog – grješan i antikršćanski, s nacionalnoga – antihrvatski čin. Stoga u suglasju s temeljnim moralnim stavovima o ljudskom životu, trajnim etičkim i općeljudskim vrijednostima, Enciklikom Svetoga Oca pape Ivana Pavla II. o zaštiti ljudskoga života, poslanicom Saboru predsjednika Republike Hrvatske dr. *F. Tuđmana* i u saboru prihvaćenoga *Nacionalnog programa demografskoga razvitka* – mora se proglasiti protuustavnim i uki-

nuti komunistički *Zakon o zdravstvenim mjerama za ostvarenje prava na slobodu odlučivanja o rađanju djece iz 1978.*, jer legalizacijom pobačaja proturječi Ustavu Republike Hrvatske. Takav zahtjev već su podnijele Ustavnom sudu spomenute hrvatske katoličke laičke udruge, ali nije uzet u postupak.

SUSTAVNO PRIPREMANJE MLADEŽI ZA OBITELJSKI ŽIVOT

Brojni nesporazumi, sukobi u braku i obitelji, rastave braka, obiteljske krize, neodgovorno roditeljstvo imaju svoje korijene u nepostojanju odgajanja i smišljenoga pripremanja djece i mladeži za brak i obiteljski život. Stoga je njihovo odgajanje i sustavno pripremanje za brak i obiteljski život prijeka potreba ovoga našeg povijesnog doba. Takvim pripremanjem potiču se i izgrađuju težnje za zajedničkim životom u braku i u obitelji, njeguju osjećaji materinstva i očinstva, odgovorna roditeljstva, razvijaju odgovarajuća uvjerenja i stavovi, osjećaj dužnosti i odgovornosti, obogaćuje emocionalni život, oblikuju navike kulturnog ponašanja na svim područjima. Sustavno pripremanje pretpostavlja pedagoška i šira društvena angažiranja na uklanjanju uzroka neodgovorna odnosa supružnika u braku i roditelja prema djeci, na suzbijanju obiteljskih brodoloma u kojima najviše stradaju nedužna djeca. O tome sam pisao i u prošlom broju našega Zova.

Pripremanje mladeži za brak, obiteljski život i odgovorno roditeljstvo nije samo životno važna i prijeko potrebna mjera, nego istodobno i vrlo složena, teška i trajna zadaća oko koje se moraju angažirati različite snage i brojni čimbenici – obitelj, škola, sve odgojne ustanove, Crkva, sredstva javnoga priopćavanja, stručne udruge, obiteljski centri i županijska savjetovaništa. Učinkovita priprema pretpostavlja

i traži izradu programa na državnoj razini za osnovne i srednje škole, za TV i radio emisije i koordinirano, skladno, jedinstveno djelovanje svih čimbenika u nastojanju da se njihova pozitivna djelovanja međusobno potpomažu u njegovanju kulture zajedničkoga bračnog, obiteljskog i šireg narodnog života. To je temeljna pretpostavka za postizanje gospodarski sposobnog i etički zdravoga društva.

MJERE PRONATALITETNE POPULACIJSKE POLITIKE

Prema prihvaćenim kriterijima Ujedinjenih naroda na brojnim konferencijama, svaka zemlja i svaki narod imaju suvereno pravo određivati, prema svojim prilikama i potrebama, populacijsku politiku. Republika Hrvatska s vrlo niskom stopom nataliteta, visokom stopom mortaliteta i iseljavanjem, što pustoši određena područja i intenzivira proces depopulacije pučanstva, izbora nema. Njezino jedino prihvatljivo rješenje je učinkovita pronatalitetna populacijska politika. Stoga je potrebno donijeti niz konkretnih mjera u funkciji rasta nataliteta, zaustavljanja daljnje depopulacije, poticanja rađanja i osiguranja obnavljanja pučanstva u Hrvatskoj. Društvena nastojanja i populacijska politika trebaju, bolje reći moraju, djelovati tako da svi potencijalni roditelji žele djecu, rađaju ih i dobro odgajaju.

Polazeći od Ustava, opće usmjerbe Republike Hrvatske, poslanice predsjednika Republike u Saboru o demografskoj obnovi i *Nacionalnog programa demografskoga razvitka*, nužno je donijeti zakone kojima će se zaštititi obitelji, majčinstvo i roditeljstvo, rođena i nerođena djeca, stimulirati zasnivanje brakova, rađanje, dječja skrb i odgovorno roditeljstvo. Hrvatske katoličke laičke udruge predložile su i vrlo određene mjere pronatalitetne populacijske politike, koje bi morale pridonijeti njezinoj učinkovitosti:

1. *Donošenje Zakona o zaštiti obitelji i Zakona o zaštiti djece i mladeži.* Članak 61. *Ustava Republike Hrvatske* kaže: „Obitelj je pod osobitom zaštitom Republike“. U drugoj alineji naznačeno je da se brak i pravni odnosi u braku i obitelji uređuju zakonom. To obvezuje zakonsko reguliranje bračne i obiteljske problematike. Članak 62., a djelomično i 63. i 64. *Ustava* obvezuju na zaštitu majčinstva, djece i mladeži. U suglasju sa naznačenim člancima prijeko je potrebno što hitnije donošenje Zakona o zaštiti obitelji i Zakona o zaštiti djece i mladeži. Obitelj je bitan subjekt u Republici Hrvatskoj i stoga mora biti zakonski zaštićena. Sada postojeći obiteljski zakoni ne osiguravaju to.

2. *Trogodišnji roditeljski dopust.* Pravo na takav plaćeni dopust treba osigurati svakoj majci – roditelji, neovisno o broju djece u obitelji. Nakon isteka obveznoga majčinskog dijela vezanog uz porod, dojenje i majčinsku njegu djeteta, u drugoj ili trećoj godini to bi se pravo moglo prenijeti i na oca.

3. *Zvanje majka – odgojiteljica.* Svakoj majci koja ima troje ili više djece, ako se posveti njihovom odgajanju u obitelji, treba priznati pravo na zvanje majka – odgojiteljica. Takvo bi zvanje osiguravalo radni staž, socijalno osiguranje i plaću za puno radno vrijeme učitelja – odgojitelja, što bi se osiguralo iz državnoga proračuna. Ništa nije važnije od ljudi, potomstva o kojemu ovisi naša budućnost. A majke su najdraža bića, izvorišta života i najbolje odgojiteljice. S pravom im pripada pijedestal najviše vrijednosti.

4. *Stimulativni dječji doplatci, porezne i druge olakšice.* Iz državnog proračuna valja osigurati poticajne dječje doplatke za svako dijete, neovisno o imovinskom stanju obitelji, i to prema progresivnoj stopi s obzirom na broj djece. Obiteljima s djecom treba osigurati porezne olakšice što rastu razmjerno s većim brojem djece,

potom novčane nagrade novorođenčadi, besplatne udžbenike i školski pribor učenicima, pristupačne cijene dječje hrane, odjeće, obučne, igraćaka i drugo.

5. *Pomoć u osiguranju stambenoga prostora.* U okviru stambene reforme treba što prije donijeti zakone kojima bi se mladim obiteljima i obiteljima s više djece, iz fonda poticajnih sredstava, osigurala sredstva za izgradnju obiteljske kuće ili za kupnju stana ili obiteljske kuće.

6. *Zdravstvena zaštita.* Zdravstvenim mjerama treba osigurati učinkovitu zdravstvenu zaštitu i njegu trudnica, djece, njihovih roditelja i obitelji, potom pravo na besplatno liječenje sterilnosti, trudnica, predškolske djece i besplatno obavljanje poroda.

7. *Pedagoška pomoć.* Treba osnivati škole za roditelje, pedagoška savjetovišta, posebne televizijske i radijske programe, izdavati popularnu pedagošku literaturu za roditelje i buduće roditelje, radi podizanja opće i pedagoške kulture, razrješavanja bračnih i obiteljskih prijepora, afirmiranja obiteljske odgojne funkcije i pomoći roditeljima kako bi njihova odgojna nastojanja bila što učinkovitija.

SLOŽNO SVI PROTIV SMRTONOSNE AGRESIJE ZLA

Uvjereni smo da su predložene mjere 15 hrvatskih katoličkih laičkih udruga i danas dobra osnova za obnovu obitelji i revitalizaciju obiteljskoga života. Stoga smo ih naznačili u

ovome radu kao bitne pretpostavke obiteljske obnove i prosperiteta hrvatskoga društva. Bilo je to doba buđenja hrvatske nacionalne politike, politike zaštite hrvatskih nacionalnih interesa, zaštite braka i stabilnih obiteljskih zajednica, materinstva i očinstva, stimuliranja rađanja i zaštite djece i mladeži. Bilo je to preporodno doba, doba reafirmacije i vraćanja tradicionalnoj hrvatskoj duhovnosti, moralu, kulturi, idealima i vrijednostima.

Djeca – najveće blago (sudionici u priredbi na blagdan Sv. Luke 2013.

Ideologije zla ulažu mnogo sredstava i truda da sve to preokrenu, obezvrijede, ponište i izopače. Nova SDP-ova Vlada premijera *Zorana Milanovića* nastavlja proces destrukcije, razaranja hrvatske duhovnosti i moralne tradicije. Njezin seksumanijski program seksualnog odgoja u osnovnim i srednjim školama u funkciji je seksualnoga zavođenja i moralnoga trovanja djece i mladeži. Njezino nastojanje ozakonjenja homoseksualnih brakova i njihovo posvajanje i odgajanje djece znači širenje neplodnoga homoseksualizma, odgajanje je homoseksualaca smrtonosno u službi procesa izumiranja hrvatskoga naroda.

Vrijeme je za preporod. Hrvatski narod se mora složiti i ujediniti kao u Domo-vinskom ratu. Ideološkoj agresiji „kulture smrti“ moramo svi, bez iznimaka, suprotstaviti kulturu života. Stabilni brakovi i obitelji, majčinstvo i očinstvo, rađanje djece i njihovo dobro odgajanje – temelji su održanja života, hrvatskoga napretka i bolje budućnosti. U pitanju je život ili smrt, narodno održanje ili izumiranje. Ni pod kojim uvjetima ne smijemo dopustiti da nam zli duhovi i ideologije zla svojom sveuništavajućom „kulturom smrti“ ugroze narodni opstanak, hrvatsku budućnost i, kroz mukotrpnu povijest, građenu i izgrađenu hrvatsku vitalnost i kulturu života.

Prof. dr. Ante Vukasović

Naš BOŽIĆ

Među narodima koji većinski pripadaju katoličkoj vjeri i Crkvi malo koji ima ovako lijepe božićne pjesme kao naš hrvatski narod. Lijepe i raznolike po glazbenom obliku, a bogate sadržajem. Dobro je rekao naš poznati poznavatelj Sv. Pisma i teologije P. Bonaventura Duda, da su naše božićne pjesme zapravo na jednostavan pučki način prepjevano evanđelje i u stihovima izražena teološka dubina božićnoga otajstva.

Jedna od tih naših lijepih božićnih pjesama počinje riječima: *Betlem, evo, nije daleko*. U prvi čas može nam se to učiniti čudnim. Kako nije daleko? Ta nalazi se u dalekoj Palestini! Pa i kad to *daleko* ne shvatimo prostorno nego vremenski, opet bi se moglo reći: Kako nije daleko? Evo, već su prošla dva tisućljeća otkad se dogodilo ono zbog čega se Betlehem noćas spominje!

Međutim, ako obasjani svjetlom vjere bolje promislimo što se to tamo pred više od dvije tisuće godina dogodilo, i ako vodimo računa o tomu da u spomenutoj pjesmi *Betlehem* znači upravo taj događaj, a ne samo mjesto, onda shvaćamo da nam stvarno nije daleko, jer u svijetlu božićnoga otajstva i prostorna i vremenska udaljenost gube se, nestaju.

Ta to Dijete rođeno u svetoj božićnoj noći i položeno u jasele nije obično ljudsko dijete. To je vječni Božji Sin koji se na neizreciv i nama ljudima neshvatljiv način odvijeka rađa od Oca, prije svakog vremena. U toj božanskoj stvarnosti i ne može biti vremena koje bi značilo prolaznost. U njemu kao punini bitka i postojanja vječni

*Jaslice od komušine,
izradio 2. razred u Kučićima*

je sada. To je datost, činjenica koju uvijek iznova naglašavamo javno ispovijedajući svoju vjeru u Isusa Krista kao *jedinorođena Sina Božjega, rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem, po kojemu je sve stvoreno*.

Eto, taj se je vječni Božji Sin – neshvatljive li tajne božanske ljubavi – htio roditi i u našem prolaznom vremenu, da bismo se po njemu mi mogli roditi za vječnost. U Vjeronanju to izričemo, kad kažemo da je: *radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa. I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice*, tj. učovječio, uzeo i našu ljudsku narav, *postao čovjekom*. Kad se u božićnim misama moli vjerovanje, dok se te riječi izgovaraju, svi kleknemo na koljena, jer baš tim riječima izražavamo samu bit božićnoga otajstva. zbog kojega smo se i okupili noćas ovdje.

Riječju *Betlehem* mi, dakle, u ozračju božićnih blagdana na slikovit i najsažetiji način izražavamo baš to božansko otajstvo koje na čudesan način postaje i našim, ljudskim. Stoga ima pravo stara hrvatska pjesma, kad kaže da nam *Betlehem nije daleko*. Blizu je. Tu je, jer smo

u otajstvo Isusova rođenja uronjeni, ono zahvaća dubine našega bića i uzdiže nas u božanske visine. Kao što je Isus Spasitelj, ne prestajući biti ono što jest odvijeka, ostajući jedinorođenim Božjim Sinom u vječnosti, postao čovjekom, sudionikom našega zemaljskog vremena i naše ljudske prolaznosti, tako i mi, ostajući za sada ovdje u zemaljskoj stvarnosti punoj izazova, rizika, napora, kojekakvih mogućnosti izbora koje stoje pred nama, u njemu, po vjeri i njegovoj milosti, postajemo dionici njegove božanske vječnosti, u koju će nas jednom, kad ovu zemaljsku prolaznost napokon nadiđemo, i potpuno uvesti.

Njegovo **rođenje** kao **velika** sudbonosna **promjena**, sudbonosni **spasiteljski zahvat u našu povijest** trajno ostaje, na dohvat nam je. Nama *Betlehem nije daleko*, jer je Isus Spasitelj, rođen u betlehemske štalice, i sada tu s nama, među nama, u nama. Njegovo svjetlo koje je zasjalo u tamnoj noći ovoga svijeta, grješnoga ljudskog roda, treba da uvijek iznova obasja i one najtamnije zakutke naše naših savjesti, naših duša, da tjera iz nas sebičnost, zloću, grijeh, kako bismo onda u sjaju toga svjetla hodili sigurnim čvrstim korakom put njegove vječnosti. Zato je naša božićna radost svake godine tako velika.

Jest, to božanske otajstvo iznenađuje ovaj svijet. Ostvarilo se i ostvaruje na neočekivan način, u skromnosti, u jednostavnosti, u siromaštvu, u trpljenju, koje je neizbježivi pratilac ljudskoga života na zemlji. Ali Isus svojim rođenjem, svojim prihvaćanjem svih uvjeta našega života, uključujući i trpljenje, pokazuje da ima načina, da sve ovo što se mi trudimo i trpimo od našega rođenja do kraja zemaljskoga života, da sve to može biti osmišljeno, spašeno tako da ništa trajno vrijedna ne propadne, ne izgubi se. Ljudski naponi i trpljenja ne moraju uopće biti razlog nesreće. Štoviše, ako su preobraženi ljubavlju koju je on do-

nio na svijet postaju razlogom velike sreće već sada ovdje na ovoj zemlji i vječne sreće u nebu.

Sve što je ljudsko prolazi. Svaka zemaljska veličina i sila i moć. Zar danas netko slavi rođenje, život i vladanje silnoga cesara Augusta koji je spomenut u evanđelju božićne noći, a nekoć su milijuni ljudi morali spremno slušati njegove naredbe, pa i drhtali od straha pred oružjem njegovih legija. A rođenje siromašnoga betlehenskog Djeteta i danas ispunja radošću i oduševljenjem milijune ljudi. Ispunja ih nadom da je moguće ovaj naš svijet mijenjati na bolje, usprkos tami koja ga i danas ovija. Ne samo veliki svijet nego i

DANAS NAM SE RODIO SPASITELJ

Danas nam se rodio Spasitelj!

Svjetlo nas je obasjalo, jer se rodio Krist.

U Betlehemu se je rodio za sve ljude.

Rodio se za one koji vjeruju,
Kao i za one koji tvrde da ne vjeruju.

Rodio se za one koji rade i trpe,
Nadaju se da grade bolji svijet,
Kao i za one koji su razočarani
i žive u tjeskobi.

Božićno svjetlo je ponuđeno svima.

Svima je dana moć
postati sinovima i kćerima Božjim !

N. Tomasović

onaj mali svijet koji je u nama. Za svako-
ga od nas ipak je najvažnije i najžurnije da
taj mali svijet naše nutrine bude obasjan
njegovim spasiteljskim svijetlom, da se mi
mijenjamo na bolje, da krećemo odlučnije
njegovim stazama prema svijetlim trenu-
cima budućnosti i vječnosti.

Zato onaj čije je rođenje u Betlehemu
obilježavalo ovdje na zemlji ljudsku povi-

jest tijekom proteklih 20 stoljeća, okuplja-
lo u velikoj božičnoj radosti tolika pokolje-
nja njegovih vjernika, poziva i nas da, una-
toč svim teškoćama i izazovima modernih
vremena, spremno i hrabro pronosimo
plamen njegove spasiteljske ljubavi i tre-
ćim tisućljećem.

don Slavko Kovačić

OSVRT NA KUČIČKO DUHOVNO LJETO 2013.

Ovogodišnje „Kučićko duhovno
ljetno 2013“ pamtiti ćemo pa čak
četiri zasebna duhovna seminar
održana u vikendima mjeseca srpnja, što
je ukupno bilo 12 dana duhovnog progra-
ma. Unatoč većem broju uzastopnih du-
hovnih seminara, može se reći da su isti
bili dobro posjećeni. Osim naših župljana
seminare su posjećivali vjernici susjednih
župa omiškog i poljičkog dekanata, ali i
iz raznih dijelova Splitsko-makarske nad-
biskupije.

Glavni teret zahtjevne pripreme i or-
ganizacije duhovne obnove podnio je širi
organizacijski odbor vjernika laika župe
Kučiće, u suradnji sa župnikom, ali uz po-
moć velikog broja dobročinitelja koji su se
unaprijed odrekli svake javne i poimenič-
ne pohvale.

Stoga se organizacijski odbor u ovoj
prilici još jednom zahvaljuje brojnim žu-
pljanima Kučića, ali i ostalim vjernicima
koji su na bilo koji način, molitvom ili do-
brim djelima pomogli u ostvarenju ovog
velikoga duhovnog događaja za župu Ku-
čiće i širi omiški kraj.

Kada već spominjemo zahvale, u pr-
vom redu potrebno je zahvaliti predvodi-
teljima duhovnih seminara, koji su se una-

toč svojim stalnim obavezama odazvali
pozivu župnika i organizatora da gostuju
u župi Kučiće, ali i onim svećenicima koji
su za vrijeme održavanja seminara pred-
voditeljima bili u pomoći, bilo slavljenjem
svete Mise, ili su bili na raspolaganju za sv.
Ispovijed. Valja zahvaliti i onim svećeni-
cima, redovnicima i laicima koji su pozvani
u Kučiće, ali zbog raznih poslova to nisu
bili u mogućnosti. Njihovom gostovanju
nadamo se nekom drugom, nadamo se
skorom prilikom.

Kako je prema odluci pape emeritusa
Benedikta XVI. ova liturgijska godina (11.
Listopada 2012. – 24. Studenoga 2013.)
bila posvećena „Godini vjere“ glavna tema
i poveznica svih duhovnih seminara bila je
Vjera, a za naslov Duhovne obnove iza-
bran je citat Evanđelja po Ivanu: „*Zaista,
zaista, kažem vam, onaj koji vjeruje ima
vječni život*“ (Iv, 6,47).

Prvi duhovni seminar u sklopu „Ku-
čićkog duhovnog ljeta 2013“ održao je
Don Zdenko Dundović, srdačni svećenik
zadarske biskupije, župnik Kraljice Mira
u Zemunik Donjem (kod Zadra) koji je
u Kučićima stekao mnogo prijatelja, po-
sebno hrvatskih branitelja. Predvodio je
seminar 5. 6. i 7. srpnja 2013. Njegov du-

hovni seminar bio je posebno posvećen mladima, a tema seminara bila je „*Vjera i mladi – Kako uskladiti svoja vjerovanja s konkretnim životom?*“ Nakon službenog dnevnog duhovnog programa don Zdenko bi se uz pjesmu i razgovor rado nastavio družiti s mladima i braniteljima iz Kučića.

Drugi duhovni seminar održan je 12, 13. i 14. srpnja 2013. Predvodio ga je **don Darijo Čorić**, mladi svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije, rodom iz Žeževice, sada u službi župnika novoosnovane župe Košute kod Trilja. Don Darijo Čorić je za vrijeme seminara najviše govorio o sakramentalnom životu vjernika, posebno o potrebi sv. ispovijedi, sv. pričesti, te o svetoj misi nedjeljom.

Prof. dr. don Josip Mužić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu, predavač raznih kolegija iz područja filozofije i morala, koji pastoralno djeluje kao upravitelj crkve sv. Filipa Nerija u Splitu, 19, 20. i 21. srpnja 2013. u Kučićima je predvodio treći duhovni seminar. Seminar je bio posvećen temi „*Prava i kriva vjera*“. Posebno dirljive bile su priče dva mlada bračna para iz Splita, koji su svjedočili o svojim problemima i teškoćama iz bračnog života, te o svom odnosu s Bogom kroz život.

Karizmataska predvoditeljica duhovnih seminara, **č.s. Svjetlana Rezo**, dipl. teolog, redovnica družbe Kćeri Božje ljubavi, dugogodišnja misionarka na Kosovu i u Albaniji, predvodila je četvrti duhovni seminar u župi Kučiće. Tijekom boravka u Kučićima; 26, 27. i 28. srpnja 2013. sestra Svjetlana je posjećivala bolesnike u župi, te primala mnoge vjernike na osobni razgovor. Seminari koje je predvodila č.s. Svjetlana bili su nešto više posječeni.

Upravo u tom terminu u Kučiće su na jedan dan došli mladi hodočasnici, članovi FRAME (Franjevačke mladeži) sa svojim

duhovnicima i animatorima, pa su svojim gostovanjem obogatili završni duhovni seminar Kučićkog duhovnog ljeta.

Ć. Tomasović

Po završetku ovogodišnjeg „*Kučićkog duhovnog ljeta*“ pitali smo predvoditelje seminara o njihovim dojmovima u župi Kučiće za vrijeme duhovne obnove, evo što su nam u toj prigodi rekli:

Moji dojmovi s duhovne obnove koju smo zajedno proživljavali u vašoj župi su predivni. Prvenstveno me se dojmila zainteresiranost vjernika koji su u njoj sudjelovali, usredotočenost i zanimanje za

teme koje smo razmatrali na temelju Evandjelja, žive Božje Riječi.

Doista se mogla osjetiti Kristova prisutnost u pobožnosti i živom, aktivnom sudjelovanju u slavlju Euharistije. Kako sam i onda rekao to i sad ponavljam - oduševilo me vaše zajedništvo i radosna priprema susreta, mladost koja je znak nade za Crkvu i hrvatski narod te se nadam da će, Gospinin zagovorom, ono trajati u vašoj župnoj zajednici i nadalje!

Neka vas dobri Bog sve blagoslovi i čuva!

P. S.: Sjetite me se u svojim molitvama, a vi zasigurno nećete izostati iz mojih!

Don Zdenko Dundović

Radost mi je i zadovoljstvo što sam mogao svojim duhovnim nagovorom i molitvom pridružiti se i podržati ovu, veoma lijepu i potrebnu duhovnu obnovu u Kučićima.

Malo koja župa u našoj dalmatinskoj zagori bi se mogla dičiti s ovom plemenitom idejom. Kada mnogi bježe iz svojih obitelji i radnih mjesta na zasluženom ljetovanju da malo odmore svoje tijelo, vi pak imate Bogom danu ideju da u to vrijeme dadete mogućnost obnove ljudske duše kojoj je ta i takva obnova i te kako potrebna.

Teme koje sam obradio; važnost svete ispovijedi, Kristova prisutnost u Presvetom Oltarskom sakramentu i klanjanje pred Presvetim, dotakli su mnoga srca da su osjetili milinu Božje prisutnosti u svom srcu.

I sada se sjećam onih „jakih“ svetih ispovijedi i razgovora u kojima sam osjetio otvorenost i povjerenje ljudskih srca, meni Kristovom svećeniku.

Hvale vrijedno da je u ovome uz otvorenost župnika sudjelovala i zajednica mladih ljudi čija je želja da mladi na poseban način osjete Božju prisutnost u svome životu, te da mu dopuste da On u njima i po njima živi.

Neka dobri Bog i dalje bdije nad vašom župom i župnikom, te da i ubuduće imate ovako lijepe i korisne duhovne obnove.

Don Darijo Čorić, župnik Košuta

Duhovni seminar u vašoj župi ostao mi je u lijepom sjećanju zbog velikog odaziva vjernika, molitvenog ozračja i prekra-

sne prirode. Želim vam da ustrajete u promicanju ovakvih sadržaja koji su posebno preko ljeta, kada mnogi popušte u vjeri, izuzetno važni za sve.

Neka Bog blagoslovi vaš trud i da donese obilan plod.

Pozdrav u Kristu!

Dr. don Josip Mužić

Dragi moji župljani u Kučićima i svi drugi vjernici širom svijeta!

Bogu dragom sam zahvalna za lijepi vikend u vašoj maloj župi, te duhovnoj obnovi koju sam sa svima vama tako lijepo doživjela. Bio je doživljaj s vama moliti, i pjesmom slaviti Gospodina!

Osobni susreti s vama bili su puni ljubavi i milosti, bili ste tako otvoreni za Božju Riječ, koju sam tih dana obilno sijala i molitvom zalijevala.

I oni mnogi koji su došli iz drugih mjesta i župa bili su dionici tih milosti i otišli radosni u sjećanju na duhovni seminar u Kučićima. Vi koji ste daleko od Kučića, diljem svijeta, od Australije do Amerike bili ste s nama tih dana u molitvi, Božje milosrđe smo tražili za sav naš hrvatski narod širom svijeta, da dragi Isus pronađe i one koji ga još ne znaju tražiti.

Molili smo da Njegova Sveta Krv ne bude ni za koga od našeg roda širom svijeta uzalud prolivena. Ta rijeka Božjeg milosrđa koja se razlila neka nas sve preplavi i otkupi, a Božićna liturgija nam kaže da će svi narodi i nacije vidjeti spasenje Boga našega!

Zahvaljujem župniku don Ivanu koji zna što treba narodu! Kad bi sve naše

župe krenule tim putem i na našem Jadranu ponudile duhovne obnove, vjerujem da bi se i naši gosti vraćali u svoje zemlje ispunjeni radošću i mirom, mirom koji dolazi od duhovne obnove u Duhu Svetom. Vjerujem da bi se rado i ponovo vraćali, a sve što bi ostavili bilo bi i nama i njima blagoslovljeno. To se već Bogu hvala dijelom i čini, ali evo molimo da bude što više takvih duhovnih događanja.

Zahvaljujem svim organizatorima i suradnicima koji su se ugradili u taj divan program.

Neka nas sve dragi Bog obilno blagoslovi i prati na našim životnim putovima!

s. Suetlana Rezo FDC

KUČIĆKO PLEME VUKASOVIĆI - 3. DIO

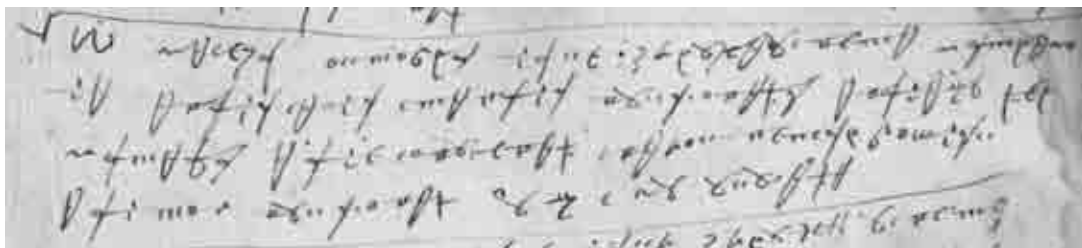
UVOD

Podatke o kućičkim Vukasovićima iz razdoblja od prve polovice 16. stoljeća, kad ih dokumenti prvi put spominju, pa do pod konac 17. stoljeća iznijeli smo u 35. broju našega župnog lista *Zov rodnih ognjišta*. U broju 36. prikazali smo razvoj rodoslovne grane Mate Vukasovića, vjerojatno sina Stipanova (o. 1665.-1736.), prve o kojoj je sada moguće dati odgovarajuća rodoslovlja. Matin je četvrti po redu sin, imenom Luka, imao u nizu pokoljenja toliko brojno potomstvo, da podaci o njima u opisu i rodoslovnim tablicama zauzimaju čak 22 stranice našega župnog lista. To je bio razlog, što smo bili prisiljeni obradu II. i III. grane ostaviti za ovaj 37. broj.

Prije nego s tim započnemo korisno je, radi boljeg razumijevanja, vratiti se na već iznesene podatke o **STIPANU VUKASOVIĆU** kao vjerojatnom polazištu prve rodoslovne grane, **MATINE**, koja je već prikazana u Zovu br. 36., i sasvim sigurno

Pogled od crkve Sv. Luke prema Mačkovcu

Matični upis o vjenčanju Ivana Vukasovića i Ivanice Sovuljević 25. X. 1700.

utvrđenom polazištu druge, **IVANOVE**, i treće, **JURINE**.

Stipan se je rodio nepoznate godine u prvoj pol. 17. stoljeća. O njegovim roditeljima – već je u prošlom broju Zova spomenuto – nisu sačuvani sigurni i jasni podaci. Vjenčao se je vjerojatno sredinom 17. st. s **Jelinom** (O imenima i prezimenu njezinih roditelja nema podataka!). Umro je 29. ožujka 1696.

Vjerojatno su Stipan i Jelina imali više djece, ali je posve sigurno samo to da su njihovi sinovi bili **IVAN** i **JURE**, jer je to zabilježeno u upisu o njihovim vjenčanjima.

Ivanova je grana kućičkih Vukasovića ostala bez muških potomaka već u prvoj polovici 18. stoljeća, a treća se, Jurina, u svoja dva podogranka nastavlja i u 21. stoljeću.

II. GRANA POTOMCI

IVANA VUKASOVIĆA STIPANOVA

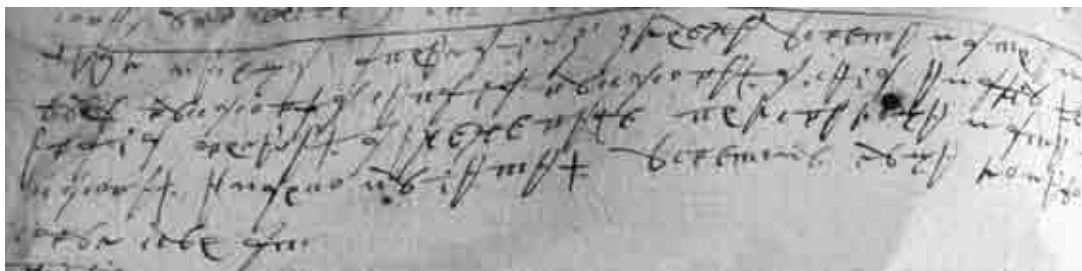
Stipanov i Jelinin sin **IVAN** (r. o. 1679., u. poslije 1753./54.) vjenčao se je 25. listopada 1700. s **Ivanicom Sovulj** kćerju Matijevom i Aninom (r. o. 1685., u. 12. 9. 1742.). S njom je imao devetero djece, od čega tri sina. To su: prvorođenac **PAVAO** koji je umro kao dijete (kršt. 4. 12. 1701., u. 4. 12. 1706.), **GRGUR** koji je umro kao mladić (kršt. 8. 3. 1704., u. 4. 9. 1722.) i drugi **PAVAO** koji je osnovao obitelj. Kćeri su im se zvale: **Ana** (kršt. 10. 5. 1706., udana 24. 11. 1727. za Jurja Stupalovića zvanog Cerić iz Svinišća), **Lucija** (kršt. 12.

10. 1708., u. 23. 2. 1710.), druga **Lucija** (kršt. r. o. 1714., udana 29. 10. 1736. za Mijovila Medvidovića Matijeva „iz Medvidice više Imockog u Turskoj, a sta je u Omišu godišć sedam“), četvrta kćer nepoznata imena Špogrešno joj je upisano ime **Ana!**Ć (kršt. 13. 12. 1713., u. prije 1725., jer nije navedena u popisu iz te godine), **Matija** (r. oko 1719., udana 12. 10. 1738. za Iliju Landikušića iz Ričica) i **Kata** (kršt. 22. 11. 1724., ostalo nepoznato).

II./1. Ivanov i Ivaničin sin **PAVAO** (kršt. 11. 6. 1711., u. 27. 10. 1733.) vjenčao se je 1732. **Katom Lesandrić** kćerju „Tome Alesandra iz Radobulje“ i Lucije (r. u Katunima o. 1712., u. nakon preudaje u Žeževici, godina nepoznata). Njezinom je ocu Tomi u stanju duša župe Radobilje za selo Katuni kao prezime navedeno Jakić, a potomci se njezina brata Grgura poslije u katunskoj matičnoj knjizi navode kao Alesandro i Lesandrić).

Pavao i Kata imali su samo kćer **Anu**, koja je krštena 6. listopada 1733., dvadesetak dana prije očeve smrti. Drugi podaci o njoj nisu poznati. Zna se da joj se je majka Kata g. 1735. preudala za udovca Jakova Popovića Jurina iz Žeževice, brata do Antona Popovića (vjenčani u crkvi Sv. Luke u Kučićima 17. 10. 1735.) s kojim je poslije imala dvije kćeri i sina.¹ Moguće da je malu Anu povela sa sobom, ali nije isključeno ni to da je umrla prije majčine

1 O toj njezinoj obitelji v. u: I. Vrdoljak, Zadvarska rodoslovlja, Split 2007, str. 579.

Matični upis o ujenčanju Jurja Vukasovića i Mande Ovrličić 7. IV. 1704.

udaje, pa župnik podatke o tome slučajno zaboravio upisati u matičnu knjigu.

Činjenica je da je njezina **teta Matija**, udana g. 1738. za **Iliju Landikušića** iz Ričica, živjela u Kučićima sa svojom obitelji barem od g. 1746., kad im se je tu rodila kći Ivanica (udala se je 1773. udala u Katune za Franu Višića).² Vjerojatno je njihova kćer bila i Antica Landikušić udana za Ivana Srdanovića Tadijina. Spomenuti je Ilija naveden i u popisu kućičkih domaćina koji su g. 1782., u doba teške oskudice, uzeli na dug određene količine pšenice (on dvije kvarte). Vjerojatno su on i njegovi ukućani bili među onima koji su sljedeće godine umrli od gladi, ili su neka mo odselili da se više ne vrate. Svakako, Landikušića nema u popisu Kućičana iz g. 1799. Prema iskazu istraživača ričičkih rodoslovlja Milana Lažete, kućedomaćin je svih Landikušića u tom selu g. 1727. bio Grgur (jedna kuća s 18 članova). Poslije ih je bilo toliko mnogo da su pojedini ogranci dobili nove prezimenske nazive (Grgići, Kilići, Pusići i dr.), a prvotno im se prezime sasvim izgubilo. Iliji gore više nema spomena.

III. GRANA

POTOMCI

JURE VUKASOVIĆA STIPANOVA

Stipanov i Jelinin sin **JURE** (r. oko 1680., u. 2. 2. 1742.) vjenčao se je u Kuči-

ćima 7. travnja 1704. s **Mandom Ovrličić Ivanovom** „od Žeževice“ (r. oko 1685., u. poslije 1745.). Imali su sedmero djece, petoricu sinova i dvije kćeri. Kći **Ana** zacijelo je umrla kao dijete (kršt. između 10. i 20. siječnja, umrla vjerojatno između 1715. i 1718.), a najmlađem se djetetu **Kati** zna samo nadnevak krštenja (kršt. 30. 11. 1723.). Vlastite su obitelji osnovali sinovi **NIKOLA, MARTIN, IVAN**, poslije g. 1745. i **MIJOVIJO**, a možda i **PETAR** (rođen oko 1712., u. poslije 1745.), ali za nj nemamo sigurnih podataka. Živjeli su svi u zajedničkom domaćinstvu do g. 1760.

III./1. Jurin i Mandin sin **NIKOLA** (kršt. 6. 1. 1705., u. prije 8. 6. 1778.) vjenčao se je 9. studenoga 1733. u Rogoznici s **Klaram Buljević** Franinom i Aninom (kršt. 12. 3. 1714., u. poslije 1745.). Iz podataka do kojih je sada moguće doći sigurno je da su imali kćeri **Luciju** (r. 7. 10. 1742., udana oko g. 1780. za Iliju Šarca, u. 24. 2. 1822.) i **Jelu** (rođena poslije g. 1745., vjenčana s Lovrom Vukasovićem Matinim u Splitu 3. 6. 1778., drugi podaci nepoznati) i dva sina, od kojih je prvi imenom **MATIJ** umro kao dijete (18. 2. 1739., u. 11. 1. 1741.), a vjerojatno i mlađi mu brat **JURE** (r. 23. 4. 1746., u. ?). Vlastitu je obitelj osnovao, čini se, samo prvorodeni sin **LUKA**.

Vrlo je vjerojatno da su Nikola i Klara imali još djece, koja su rođena poslije Jure, ali druga po redu matična knjiga, u kojoj su bili upisani njihovi podaci, izgor-

² O tom v. u Zov br. 1./2003. (16.) na str. 41.

jela je g. 1943. skupa sa župnom kućom, pa o njima sada ništa ne znamo. Svaka-ko, u popisu je kućičkih domaćina iz g. 1753./54. navedeno da je u Nikolinoj kući živjelo čak četrnaestero čeljadi. Zacijelo su u tom broju njegova majka Manda, braća Mijovijo i Petar, oni već možda sa svojim obiteljima, sin Luka sa svojom ženom i kojim djetetom.

Kevadićeva kuća na dva kata

III./1./1.

OGRAK LUKA VUKASOVIĆA KEVADIĆA SINA NIKOLINA

Nikolinu i Klarinu sinu **LUKI** (r. g. 1734., u. po. 1799., a pr. 1817.) u nekim se dokumentima mletačke kancelarije iz g. 1783. i 1784. pridaje nadimak **Kevadić** (*Luca Cheuadich da Cuciche*) i **Kevada** (*Luca Vucasovich detto Cheuada dalla villa Cuciche*).³ U Kućićima su tim nadimkom nazivani i svi njegovi potomci do najnovijih vremena. Nama starijima je u živom sjećanju izvanredno čestita i požrtvovna žena udovica, u našem selu općenito nazivana „Luce Kevaduša“ (po rodu bila Tomašuša).

Luka se je ženio, čini se, dva puta. U prvom braku s **Anom Tavrić** vjerojatno kćerkom Markovom (k. 16. 8. 1722., u. oko 1770.) imao je, što je moguće doznati, samo sina **GRGU**.

U drugom braku s **Andrijanom Per-
van** Jurinom i Andrijane Šušić (r. po. 1746., u. po. 1799., pr. 1817.) imao je kćer **Ivanicu**, o kojoj samo iz popisa sastavljenog g. 1799. znamo da je postojala, i sinove **NIKOLU**, **MATU** (r. o. 1780., u. po. 1799., pr. 1817.), **PETRA** i **JURU** (r. o. 1785., po. 1799., vjerojatno pr. 1817.).

III./1./1.a. Lukin i Anin sin **GRGO** (r. oko 1754., u. 23. 1. 1817.) ženio se je, možda, dva puta kao i njegov otac. U pr-

vom braku s **Ivkom Terzić** (podaci o roditeljima i godini rođenja nepoznati, umrla o. 1794.) imao je kćer **Ivku** (r. 11. 5. 1794., udana 29. listopada 1832. za Petra Marunčića Andrijina, u. 8. 1. 1874.), čije se ime ne nalazi, začudo, u popisu iz g. 1799., a tako ni ime njezine majke Ivke, a jedno i drugo nalazimo u upisima o Ivkinu vjenčanju (g. 1832.) i njezinoj smrti (g. 1874.). U spomenutom popisu iz g. 1799. kao ime tadašnje Grgine žene napisano je **Marta** (Rođena prezimena ženama tu nisu upisivana!), a jedine kćeri tu navedene **Ružica**. Ako je to točno, značilo bi da je Grgina prva žena Ivka više godina prije toga umrla, pa se on potom oženio s nekom Martom nama sada nepoznata prezimena te s njom dobio kćer Ružicu. To je naravno moguće, ali onda ostaje neriješeno pitanje, zašto tu nema također imena spomenute kćeri Ivke, o kojoj se poslije sve znade, dok navodnoj kćeri Ružici više nigdje nema spomena. Po svoj prilici radi se o popisivačevoj zabuni, pa smijemo smatrati vjerojatnim da je Grgo živio u samo jednom braku te imao samo ženu Ivku Terzić i jedinu kćerku Ivku, s kojom je njegov rodoslovni podogranak završen.

III./1./2. Lukin i Andrijanin sin **NIKO-
LA** (r. o. 1777., u. 10. 11. 1847.) vjenčao se je u Svinišćima 15. srpnja 1821. s **Lucijom Mimičić** (vjerojatno kći Petra Tafrića i Vidina, r. o. 1790., u. nepoznate godine pr. 1850.). Imali su kćer **Matiju** (r. 8. 8.

³ Državni arhiv Zadar, Omiški spisi, br. inv. 160, sveščić 3, list 14v i sveščić 4, list 49v).

1821., vjenčana u Omišu 28. 11. 1846. sa Stipanom Radobojom, u. 10. 9. 1850. u Omišu) i sina **MATU** koji je umro kao mladić (r. 7. 2. 1826., u. 24. 8. 1945.).

III./1./3. Lukin i Andrijanin sin **PE-TAR** (r. 15. 7. vjerojatno 1782., u. 10. 5. 1846.)⁴ vjenčao se je 5. rujna 1825. u Svi- niščima s **Božicom Mimičić** Tominom i Antice Tomasović (r. 10. 12. 1791., u. 29. 7. 1845.). Imali su samo sina **JAKOVA**.

III./1./3.a. Petrov i Božičin sin **JAKOV** (r. 19. 7. 1826., u. 27. 2. 1913.) vjenčao se je prvi put 21. listopada 1848. s **Anticom Topić** Lukinom i Ivanice Bartulin (r. 15. 5. 1822., u. 1. 7. 1884.). Imali su tri sina: **JOZIPA, IVANA, MATU** (r. početkom ve- ljače 1862., u. kao dijete 8. 11. 1862.) i kćer **Matiju** (r. 7. 9. 1858., udana 1. 6. 1924. za udovca Marka Kovačića Ilijina, u. 2. 2. 1940.). U drugomu braku s **Marijom Tomasović** Antinom i Ane r. Topić (r. 5. 9. 1840., u. 30. 1. 1924.), s kojom je vjen- čan oko 1885., nije imao djece. Kuću u Mačkovcu prepustio je sinu Ivanu, a on je do smrti živio u kući i na stanju svoje prve žene u Zastodu (između Šaraca i Čagalja na Topićevoj starini).

III./1./3.a./1. Jakovljevi i Antičin sin **JOZIP** (r. 8. 3. 1852., u. u Omišu 25. 5. 1916.) vjenčao se je na Slimenu 6. rujna 1876. s **Marijom Škarica** Jurinom (r. u Podgrađu 25. 3. 1851., kao djevojka na- stanjena u slimenskim Čadilima, u. 28. 4. 1934. u Omišu). U omiškomu je stanju duša za Jozipovo zanimanje naveden izraz „dućandžija“. Imali su dvoje djece, sina **JAKOVA** (r. 28. 1. 1884., u. 11. 11. 1904. od tuberkuloze kao mladić) i kćer **Ivku** (r. 26. 1. 1894., u. 15. 4. 1904. od tifusa).

Ostaci vrlo starih u suho zidanih kuća u Mačkovcu

Jozipov i Marijin sin **JAKOV** s uspjehom je pohađao svih osam razreda splitske državne gimnazije kao splitski sjemeništara (1896.-1904., od 1898. klerik). Razbolio se je kao maturant od tuberkuloze, u ono doba neizlječive bolesti, koja je često pogađala baš đake, te je već najesen te iste godine umro.

Njegov je otac Jozo svoju kuću u Omišu i jednu livadu oporučno ostavio župi Omiš za časne sestre, koje će, kad dođu u Omiš odgajati djecu. Budući da je ta kuća bila stisnuta uz druge kuće usred starog grada (blizu crkvice Sv. Roka), poslije je prodana, da bi se samostan časnih sestara moglo podići na mjestu prikladnijem za odgojni i prosvjetni rad s djecom.

III./1./3.a./2. Jakovljevi i Antičin sin **IVAN** (r. 1. 11. 1854., u. 5. 9. 1897.) vjenčao se je 11. svibnja 1885. s **Marijom Mimica** pok. Tadije i pok. Fillipe Čizmić, udovicom Lovre Marušić a Bartulova (r. 25. 9. 1858., u. 3. 4. 1942.). Marijin prvi muž Lovre umro je posve mlad od tuberkuloze (u. 12. 8. 1883.), a potom i njihova

⁴ U sviniškoj matici vjenčanih zacijelo je zabu- nom napisana g. 1792., koja nije u skladu s njegovom dobi navedenoj u popisu iz 1799. i u upisu o njegovoj smrti.

jedina kći Mile (r. 1. 10. 1882., u. 1. 6. 1884.).

Ivan i Marija imali su šestero djece, kćeri: **Vicu Luciju** (r. 25. 10. 1885., udana za Paponju, u. oko 1904.), **Jakovicu Filipu** (r. 15. 4. 1887., vj. u Splitu u Sv. Duje 11. 4. 1912. s postolarom Ivanom Palinićem pok. Ivana), **Ivu** (r. 20. 6. 1893., ostali podaci nepoznati) i sinove: **ANTU** (r. 16. 5. 1889., poginuo kao vojnik u Galiciji 18. 9. 1918.) i **STIPANA** (r. 2. 8. 1896., u. 16. 5. 1932.). Vjenčao se je 18. 4. 1921. s udovicom **Lucijom Tomasović** Martinovom i Andrijane Raboteg (r. 30. 4. 1892., u. 28. 12. 1987.) s kojom je imao kćer i dva sina.

III./2. OGRANAK

MARTINA VUKASOVIĆA JURINA

Jurin i Mandin sin **MARTIN** (k. 7. 11. 1706., u. u Omišu 20. 4. 1770.) vjenčao se je u Omišu 4. listopada 1745. s posve mladom zaručnicom, Omišankom **Mandom Munitić** Tominom i Katinom (r. g. 1724., poslije se je kao udovica preudala za udovca Grgu Čizmića s kojim se je vjenčala u Rogoznici 18. 9. 1777., umrla na Zadvarju 10. 3. 1787.).

Martin je s obitelji živio u Omišu, gdje mu rođene kćeri **Andrijana** (r. 30. 11. 1746., ostalo nepoznato) i **Kata** (r. 5. 10. 1748., ostalo nepoznato) i sinovi **JURE** (r. 25. 1. 1750., ostalo nepoznato) i **TOMA** (r. r. 28. 10. 1751., ostalo nepoznato).

U Kućićima Martin nije živio ni kao mladić, jer ga nema u popisu iz g. 1725. Možda je prije te godine stupio u vojničku službu. U upisu o krštenju njegovih sinova Tome i Jure uz njegovo je ime, naime, naveden izraz „caporal“, što se može odnositi na niži vojnički čin, ali i biti naziv za nadzornika skupine radnika. Na to drugo značenje upućuje podatak da su neki Omišani 31. listopada 1760. od tražili od njega da im dade dio dobiti od mesa,

koji im pripada, jer su s njim radili.⁵ To bi značilo da je tada bio mesar. Martin je nešto prije toga (2. 6. 1760.) od vlasti tražio zaštitu prigodom svoje diobe s braćom u Kućićima te ishodio naredbu omiškog providura upućenu Ivanu i ostaloj braći da mu osiguraju pripadajući dio.⁶ U popisu svih koji su g. 1799. stalno boravili u Omišu nema Vukasovića, što znači da su spomenuta dvojica Martinovih sinova, ili umrla kao djeca, ili odselila nekamo dalje.

III./3. Jurin i Mandin sin **IVAN** (k. 28. 1. 1710., u. prije 1799.) vjenčao se je 14. rujna 1744. u Svinišćima s **Katom Bartulinović** Ivanovom (r. oko g. 1717., u. prije 1799.). U staroj je matičnoj knjizi, koja završava godinom 1747., upisano samo rođenje njihove kćeri **Ivanice** (r. 20. 2. 1746.), a u popisu kuća iz g. 1753./54. navedeno je da je u Ivanovoj kući osmero čeljadi. Teško je vjerovati da je do tada dobio još petero djece, iako se je moglo raditi o blizancima. Sigurno se zna samo za njihova sina **DUJMA**, koji se je g. 1778. vjenčao u Splitu s **Katarinom Čagalj** kćerju Nikolinom. Podaci se o tom vjenčanju nalaze u splitskoj matici vjenčanih. O njemu i njegovoj ženi poznato je samo to. O tome što se je poslije dogodilo s njima i s njihovom djecom, ako su ih imali, određenu vjerojatnost imaju dvije pretpostavke. U slučaju da su nakon vjenčanja živjeli u Kućićima, njihova je obitelj zacijelo jedna od onih koje su izumrle od gladi g. 1783. Druga je mogućnost da su ostali živjeti u Splitu kao težačka obitelj u najmu kod nekoga zemljoposjednika pa g. 1784. pomrli od kuge, koja je tu pomorila veći broj stanovnika.

5 Državni arhiv Zadar, Omiški spisi, br. inv. 144, sveščić 4.

6 Ondje, sveščić 3.

III./4. OGRANAK
MIJOVILA VUKASOVIĆA JURINA
 I SINA MU **IVANA VUKASOVIĆA**
MIJOVILOVA ZVANOG BALUŠIĆ

Jurin i Mandin četvrti sin **MIJOVIJO** (kršt. 6. 4. 1709., u. poslije 1782., prije 1799.) vjenčao se je u Svinišćima svaka-ko poslije g. 1746., a najvjerojatnije oko g. 1760., s **Katom Balić** Pavlovom (kršt. 3. 6. 1731., u. 6. 9. poslije 1799., prije 1817.), po kojoj su Mijovilovi potomci nazvani **Balušićima**. Od njihove vjerojatno brojnije djece podatke imamo samo o kćeri **Božici** (r. o. 1766., udana oko g. 1790. za Juru Srdanovića Tadijina, u. 25. 12. 1817.) i o sinu **IVAN**, koji je g. 1791. u zapisniku o pohodu nadbiskupa Lelija Cippika župi Kučiće naveden kao „Balušić“ (*Balussich*).⁷

III./5./1. Mijovilov i Katin sin **IVAN** (r. oko 1764., u. 20. 12. 1817.), vjenčao se je oko g. 1787. u Svinišćima s **Lucijom Tavra Matešković** Mijinom i Katarine Buljević (r. o. 1769., u. 17. 8. 1842.). Imali su, koliko se sada može doznati, sedmero djece. Kćeri su im: **Matija** (r. 8. 9. 1789., udana 14. 2. 1820. za Luku Sovulja Matina, u. 18. 2. 1873.), **Jerka** (r. oko 1892., ostali podaci nepoznati), **Kate** (r. 21. 11. 1796., udana 22. 12. 1828. za Pavla Radića Mijovilova, u. 5. 1. 1884.), **Lucija** (r. 22. 11. 1801., udana 24. 10. 1825. za Miju Pervana Grgina, u. 7. 7. 1850. u Omišu), **Barbara** (r. 18. 8. 1809., udana prvi put 17. 11. 1834. za Franu Mimicu Matina s kojim je imala sina Lovru, pa kao udovica 4. 2. 1850. za udovca Marka Tafrolova, u. nepoznate godine u Svinišćima). Sinovi su im **MIJO** i **DUJAM**.

III./5./1.a. Ivanov i Lucijin sin **MIJO** (r. 26. 9. 1788., u. 12. 11. 1847.) vjenčao se je 5. siječnja 1824. s **Anticom Šarac**

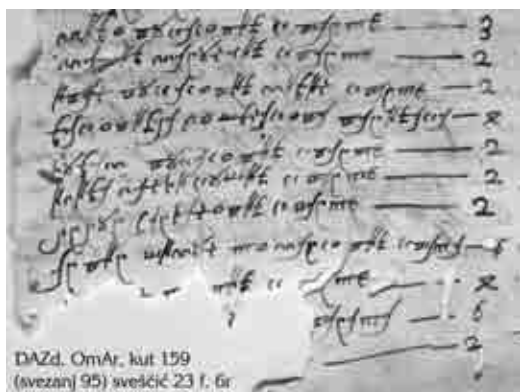
Andrijinom i Lucije Buškainove (r. 13. 7. 1804., u. 24. 1. 1844.). Imali su šestero djece. Sinovi su im **ANDRIJA**, **JOZIP**, **IVAN** i **ANTUN**, a kćeri **Kata** (r. 1840., u. kao djevojka 17. 8. 1861.) i **Ivanica** (r. 30. 5. 1843., ostali podaci o njoj nedostaju).

III./5./1.a./1. Mijin i Antičin sin **ANDRIJA** (r. 9. 11. 1825., u. 5. 2. 1853.) vjenčao se je 25. studenoga 1850. s **Ivanicom Sovulj** Matinom i Ivanice Tomasović (r. 25. 6. 1822., preudala se kao udovica za dvostrukoga udovca Tomu Šarca 28. 11. 1868., u. 25. 11. 1899.). Poslije Andrijine smrti rodilo se je njihovo jedino dijete, kći **Ana** (r. 24. 7. 1853., udala se je 21. 2. 1870. za Ivana Tomasovića Križanova i Jakovice Srdanović, u. 9. 11. 1929.).

III./5./1.a./2. Mijin i Antičin sin **JOZIP** (r. 20. 3. 1830., u. 7. 6. 1907.) vjenčao se je 19. studenoga 1855. s **Mandom Tomasović** Ivanovom i Jakovice Srdanović (r. 14. 7. 1830., u. 19. 2. 1900.). Raspoložemo s podacima o rođenju njihove osmero djece, a vjerojatno im je rođeno još koje u godinama iz kojih matični upisi nisu sačuvani. Njihove su kćeri: **Ivanica** (r. 27. 8. 1856., u. 5. 9. 1856.), **Antica** (r. 18. 12. 1860., u. 30. 12. 1860.), druga **Ivanica** (r. 17. 2. 1864., udana 24. 11. 1890. u Rogoznicu za Matu Kovačića pok. Pavla, u. 17. 10. 1931.), druga **Antica** (r. 18. 12. 1865., udana 4. 5. 1896. u Omišu za Pašku Brkanovića, nadnevak smrti nepoznat) i **Marija** (r. 24. 4. 1872., u. 4. 5. 1872.), a njihovi sinovi: **STIPAN**, **ANTE** (r. svibnju 1866., u. 31. 7. 1867.) i **JERKO** (r. 18. 8. 1878., g. 1901. bio vojnik, poslije živio i umro u Americi zacijelo u Chileu).

Jozipov i Mandin sin **STIPAN** (r. 9. 9. 1868., u. 16. 1. 1945.) vjenčao se je 11. veljače 1901. s **Anom Kovačić** Antinom i Ivanice Mimica iz Čeline (r. 23. 2. 1876., u. 16. 1. 1958.). Njihovi su sinovi: **PILIP IVAN** (r. 20. 4. 1902., živio i umro neože-

⁷ Nadbiskupski arhiv Split, S 89.b., list 39v.

Dio popisa Kučićana koji su se u doba gladi g. 1782. zadužili za žito: Mijo Vukasović, Matij Marunčić, Ivan Vukasović Mijin, Jakovica Bošnjakova, Dujam Vukasović, Ilija Landikušić i drugi

njen u Chileu), **VICKO** (r. 25. 11. 1903., u. 12. 5. 1916. od posljedica pada), **IVAN** (r. 20. 6. 1906., vjenčan 8. 2. 1937. s **Ružom Bilić** Matinom i Ane Katušić, u. 14. 7. 1979.), **JOZO JURE** (r. 9. 1. 1909., vjenčan 1. 11. 1944. s **Nevenkom Luetić**, u. 8. 2. 1961. u Splitu), **STIPAN JAKOV** (r. 1. 7. 1912., vjenčan 31. 1. 1955. s **Nediljkom Popović** Josipovom i Kate Rogošić, udovicom brata mu Mije, u. 5. 7. 1973.), **SREČKO FILIP** (r. 1. 5. 1915., vjenčan u Zagrebu 14. 12. 1941. s **Danicom Kovačić** Andrijinom i Marije Srdanović, nestao u doba komunističkih likvidacija 1945.) i **MIHO ILIJA** (r. 18. 7. 1919., vjenčan 25. 3. 1948. s **Nediljkom Popović** Josipovom i Kate Rogošić, u. 31. 3. 1948.). Podatke odjeci te sedmorice braće ne navodimo, jer su sva rođena poslije g. 1920.

III./5./1.a./3. Mijin i Antičin sin **IVAN** (r. 3. 11. 1833., u. 17. 4. 1907.) vjenčao se je prvi put u listopadu 1857. s **Barbarom Srdanović** Josipovom i Jurke Raboteg (r. g. 1838., u. 12. 1. 1880.), jedinim djetetom njezinih roditelja, s kojom je bio u krvnom srodstvu (Ivanov djed Ivan i majka Barbarina oca Božica bili su brat i sestra).

Oni su imali kćeri **Anu** (r. g. 1858., umrla kao djevojka 22. 12. 1896.) i **Anticu** (r. 11. 9. 1863., udana 21. 9. 1896. u Žeževicu za udovca Božu Pejkovića pok. Petra s kojom je imala šestero djece, u. 31. 12. 1940. u Žeževici) i sina **MIHOVILA**. – Ivan je u drugom braku s **Matijom Rogošić** Markovom i Marte Rogošić, s kojom se je vjenčao u Svinišćima 8. studenoga 1880. (r. 29. 1. 1856., u. 27. 3. 1907.) imao desetoro djece. Kćeri su im: **Marija** (r. 24. 3. 1890., udana 6. 11. 1915. za Ivana Tomasovića Matina i Jurke Latković zvanog Zane, u. 28. 9. 1967.), **Ivanica** (r. 2. 5. 1898., vjenčana u Splitu 1. 1. 1920. s pomorcem Jakovom Vuškovićem, ostalo nepoznato), **Pilipa** (r. 26. 4. 1902., udana 20. 8. 1933. za Petra Fistonića Jozina, pomorca iz Rogoznice, u. 27. 11. 1983.), a sinovi: **MATE** (r. 21. 2. 1882., u. 1. 1. 1887. od *grlice*), **TOMA** (r. 17. 12. 1883., u. 28. 10. 1884.), **JURE** (r. 22. 4. 1885., ostali podaci nepoznati osim da je živio u Americi), **ANTE**, drugi **MATE** (r. 15. 10. 1891., u. 14. 1. 1923. u Osijeku), **ŠPIRO** i **ANDRIJA** (r. 27. 11. 1894., ostali podaci nepoznati).

III./5./1.a./3.a. Ivanov i Barbarin sin **MIHOVIL** zvani **MIŠKO** (r. 19. 6. 1862., u. 14. 10. 1943.) vjenčao se je prvi put 27. rujna 1897. s **Anticom Marunčić** Bartulovom i Ivanice Tomasović (r. 3. 6. 1867., u. 15. 11. 1919.) te s njom imao kćeri **Ružu** (r. 10. 1. 1901., udana u Splitu 20. 10. 1920. za Josipa Barača Petrova iz Muća) i **Mariju** (r. 14. 11. 1901., prvi put udana u Osijeku 29. 6. 1929. za Nikolu Bogdanovića, a drugi put kao udovica u Splitu 30. 3. 1936. za Luku Bogdanovića, u. 19. 5. 1985. u Kostanjima). – Miško se je kao udovac vjenčao u Podgrađu 19. travnja 1920. s **Anicom Jerčić** Matinom i Matije Jerčić (r. 4. 2. 1890., u. 20. 1. 1971.). S njom je imao sedmero djece, četiri kćeri i tri sina. Unatoč tomu što su svi rođeni

Kuća Ike Vukasovića Pavina kod Doma

poslije g. 1920. spominjemo pokojne sinove: **MIRKA** čiji su podaci već doneseni u Zovu br. 1. među žrtvama II. svjetskog rata i poraća (r. 16. 4. 1921., pogubljen 1945.) i **ANTU** koji je živio samo jedan dan (r. 20. 1. 1933., u. 21. 1. 1933.). Potomstvo je ostavio **MILAN** (r. 18. 9. 1926., u. 10. 9. 1969.).

III./5./1.a./3.b. Ivanov i Matijin sin **ANTE** zvani Dešo (r. 26. 1. 1889., u. 3. 4. 1933.) vjenčao se je 26. svibnja 1919. s **Anom Srdanović** Jozinom i Ive Kovačić (r. 1. 1. 1893., u. 7. 4. 1934.). Podaci su o njihovim sinovima **LJUBOMIRU** (r. 28. 3. 1920., pogubljen 8. 5. 1945.) i **ANĐELKU** (r. 10. 7. 1925., pogubljen poslije 8. 5. 1945.) doneseni su u Zovu br. 1. među žrtvama II. svjetskog rata i poraća, a treći sin **IVO** stradao je od ek-

splozije na Pavića mostu (r. 3. 2. 1928., u. 14. 8. 1945.). **Darinka Mile** zvana Drine, njihova jedina sestra, živjela je sa svojom obitelji u Imotskom (r. 23. 11. 1921., vjenčana 12. 12. 1948. s Mladenom Sučićem, u. oko g. 2004.).

III./5./1.a./3.c. Ivanov i Matijin sin **ŠPIRO** (r. 10. 2. 1893., u. 25. 8. 1937. u Podbablju), koji je kao mesar sagradio kuću na Kamen-mostu. Vjenčao se je u Podbablju 2. lipnja 1919. s **Ivom Ružom Dodig** Markovom i Ruže Vrljić (r. 16. 8. 1896., u. 1942.) s kojom je imao četiri sina i dvije kćeri.

III./5./1.a./4. Mijin i Antičin sin **ANTUN** (r. 24. 6. 1837., u. 9. 12. 1908.) vjenčao se je 7. listopada 1867. s **Ivanicaom Souulj** Ivanovom i Matije Mlikota (r. 5. 1. 1843., u. 1. 2. 1908.).

Braća Ante i Špiro, sinovi Ivanovi i Matijini,
u odijelima austro-ugarske vojske

Njihove su kćeri **Mare** (r. 20. 1. 1871., ostali podaci nepoznati) i **Antica** (r. 28. 5. 1874., udana za Matu Srdanovića Grgina, u. 28. 12. 1940.), a sinovi **MATE** (r. o. 1868., u. 14. 2. 1888. kao vojnik u Puli), **MIHOVIO** i **JAKOV**.

III./5./1.a./4.a. Antunov i Ivaničin sin **MIHOVIO** (r. 22. 9. 1884., u. 23. 4. 1962. u Punta Arenas - Chile). Vjenčao se je 4. srpnja 1929. u gradu Punta Arenas s Ivanom Vrsalović Dragičević (r. 9. 6. 1912. u Poveljima na otoku Braču, u. 28. 12. 1947. Punta Arenas). Njihove su kćeri **Desenka Juana** i **Catalina Maria**, a sin **ANTONIO DOMINGO** (r. 30. 7. 1933., vjenčan 5. 5. 1955. s Sonjom Mac Lean, u. 20. 7. 1996.). Sažete podatke o njima prenosi-mo iz prošlih brojeva našega župnog lista (Zov 15./2002, str. 53-55 i 36./20013., str. 42-43).

III./5./1.a./4.b. **JAKOV** (r. 29. 4. 1878., poginuo 8. 9. 1916. na bojištu blizu rijeke Piave u Italiji) vjenčao se je 25. studenoga 1907. s **Perom Topić** Jakovljevom i Kate Bošnjak (r. 25. 12. 1882., u. 1. 2. 1966.) s kojom je imao četiri sina. To su: **JOZO MIHO** (r. 30. 8. 1908., u. 15. 5. 1979. u Ličkom Osiku), **IVAN PAVAO** zvan **IKO** (r. 24. 6. 1910., stradao utapanjem kod Osijeka 31. 7. 1932.), **PAVAO ANTE** (r. 22. 1. 1912., vjenčao se je na Lovreću 11. 9. 1955. s Ružicom Olujic s kojom je imao dva sina i tri kćeri, u. 22. 12. 1969.) i **ANTE** (20. 12. 1913., poginuo u Virovitici 4. 10. 1944.).

III./5./1.b. Ivanov i Lucijin sin **DUJAM** (r. 5. 5. 1814., u. 2. 11. 1896.) vjenčao se je prvi put 16. studenoga 1835. s **Martom Mimičić** Matinom i Jozice Pejković (r. 11. 4. 1803., u. 17. 8. 1849.) s kojom je imao dvije kćeri: **Barbaru** (r. 9. 8. 1836., u. 24. 3. nepoznate godine) i **Ivanicu** (r. 20. 6. 1845., udana 8. 2. 1875. u Svinišće za Luku Rogošića Bartulova, u. 23. 4. 1924. u Svinišćima). – U drugom braku s **Anom Čagalj** Šimunovom i Matije Buljubašić iz Zagvozda (r. 24. 7. 1818., u. 22. 1. 1883.), vjenčani 15. 10. 1849., imao je šestoro djece: kćeri **Mariju** (r. 17. 3. 1854., ostali podaci nepoznati), **Matiju** (r. g. 1857., u. 17. 5. 1868.), **Luciju** (r. o. 1860., neudata, u. u Omišu 6. 3. 1930.) i sinove **ANDRIJU** (r. 26. 11. 1850., u. nepoznate godine), **JURU** i **IVANA**.

III./5./1.b./1. Dujmov i Anin sin **JURE** (r. 1. 4. 1852., u. u Omišu 8. 4. 1940.) vjenčao se je prvi put 4. ožujka 1889. s **Ivkom Srdanović** Grginom i Jurke Božić (r. 25. 2. 1861., u. 11. 7. 1901. u Omišu). Imali su kćeri **Ružu Mariju** (r. 2. 9. 1890., u. vjerojatno iste godine), **Mariju Karmelu Anu** – to je časna sestra **Silencijarija** (r. 1. 2. 1892., u. 16. 5. 1960. u Zemunu), **Anu Lukru Mariju** (r. 17. 10. 1896., u. 10. 2. 1899.) i dva sina: **IVANA** (r. 17. 6.

1894., u. 31. 1. 1903.) i **DUJU** (r. 16. 2. 1899., vjenčan 29. 1. 1923. u Tivtu, gdje je tada bio u službi oružnika, s **Ivanicom Majinić**, koja je r. 30. 11. 1897., ostali podaci o njemu i o njoj nepoznati). – Jure u drugom braku s **Ivanicom Bulić** pok. Ivana i pok. Marte r. Radilović iz Tugara (r. 1. 7. 1856., u.), vjenčani 9. rujna 1901., nije imao djece.

III./5./1.b./2. Dujmov i Anin sin **IVAN** (r. 27. 7. 1859., 23. 2. 1942.) vjenčao se je prvi put 8. veljače 1892. s **Perom Mekinić** Antinom i Ivanice Bulić iz Tugara (r. 9. 7. 1949., u. 5. 2. 1893.), s kojom nije imao djece, a drugi put kao udovac 11. veljače 1895. s **Jozom Tafra** Tominom iz Svinišća (r. 29. 2. 1860., u. 7. 12. 1931.) s kojom je imao sina **MATU**.

Ivanov i Jozin sin **MATE** (r. 6. 8. 1899., u. 10. 3. 1977.) vjenčao se je prvi put 27. veljače 1922. s **Marijom Marunčić** Antinom i Ivanice Bošnjak (r. 5. 8. 1892., u. 21. 3. 1942.) s kojom je imao tri sina i jednu kćer. Kao udovac vjenčao se je 24. studenoga 1946. s **Nikom Jurjević** Jožipovom i Matije Terzić (r. 2. 9. 1906., u. 26. 9. 1978.).

Kuće obitelji pok. Jakova Vukasovića – u Mačkoucu jedine u kojima se i sad boravi

Dodatak rodoslovljima I. grane kućičkih Vukasovića (Matine)

POTOMCI FRANE VUKASOVIĆA U SVINIŠĆIMA DJECA LOVRE VUKASOVIĆA

U popisu Kućićana sastavljenom g. 1799. navedena je pod br. 32. kuća Frane Vukasovića. U njoj su tada bili: on kao domaćin u dobi od 35 godina, majka mu Ana, žena Ivanica i dvojica sinova: Ivan od 7 godina i Lovre od 4 godine (ženskim nije naznačena dob). O Frani ne raspoložemo drugim podacima, jer matični upisi o njegovu vjenčanju i smrti nisu, nažalost, sačuvani. Tako za ime njegova oca, koji je umro prije g. 1799., možemo doznati samo po gore navedenom

imenu Franine majke, jer je poznato da je Ana bila žena Ivana Vukasovića te da je njezino rođeno prezime bilo Juričić.

Međutim, ime roditelja toga Ivana u postojećim spisima nije nigdje naznačeno, a u Kućićima su u 18. stoljeću živjela i mogla imati vlastite obitelji dvojica Ivana Vukasovića. To su: **Ivan sin Jurin i Mande Ovrličić** (r. 1710., vjenčan g. 1744. Katom Bartulinović, godina smrti nepoznata, svakako prije 1799.) i **Ivan sin Stipana Matina i Katin** (r. 13. 8. 1734.,

Kuće Vukosavića Ivanovih i Stipinih na glavnoj cesti

u. prije 1799.) o kojemu nema drugih matičnih upisa. Prema tome postoje dvije mogućnosti. Prva je da je Ivan Vukasović Jurin možda kao udovac oko g. 1760. oženio Anu Juričić, pa s njom imao sinove Šimuna i Franu, a da se onaj Ivan Vukasović Stipanov možda nije ženio nego umro kao dijete ili kao mladić. Druga je mogućnost da je upravo Ivan Stipanov oženio oko g. 1760. Anu Juričić te da su Šimun i Frane njegovi sinovi. To što ta dvojica prema popisu iz g. 1799. nisu živjeli u istom domaćinstvu (Franina kuća je br. 32., a Šimunova 43.) ne znači da oni nisu bili braća, jer se to može lako protumačiti diobom između njih dvojice nakon Šimunove ženidbe s Martom Šušić.

Zbog spomenutih nejasnoća Franu nismo uvrstili u rodoslovlje prve grane naših Vukasovića (Matine). Razmišljajući ponovno o tome nakon sadašnje izrade rodoslovlja i ostalih dviju grana, smatramo znatno vjerojatnijom pretpostavku da Šimun i Frane pripadaju rodoslovnom ogranku Stipana Matina (ogranak I.A.),

u koji smo Šimuna već ubrojili (usporedi ZOV br. 1./2003., odnosno 36., str. 12-13). Ne ostaje nam, dakle, drugo nego prikazati Franin podogranak ovdje izdvojeno.

A/1. Stipanov i Katin sin **IVAN** zacijelo je, dakle, istovjetan s Ivanom Vukasovićem koji se je vjenčao s **Anom Juričić**, vjerojatno oko g. 1760. Nije poznato koliko su imali djece. Poznato je da su odrasli i vlastite obitelji osnovali njihovi sinovi Frane (A./1.a.) i Šimun (A./1.b.).

A./1.a. Ivanov i Anin sin **FRANE** (r. oko g. 1764., u. po. 1799., pr. 1817.) vjenčao se je oko g. 1790. s **Ivkom Šarac** (r. oko g. 1770., u. po. 1799., pr. 1817.). Sačuvani su podaci o petero njihove djece. To su kćeri **Antica** (r. 30. 3. 1800., vjenčana prvi put u Omišu 27. 2. 1827. s Jurom Vukušićem Ivanovim i Lucije Litrić, a drugi put kao udovica u Omišu 8. 1. 1843. s Jozom Buljevićem Petrovim i Ane Krželj, nastanjenim u Rogoznici, u. nepoznate godine) i **Matija** (r. 18. 9. 1807., udana 12. 11. 1826. za Ivana Medića, u. 7. 4. 1894. u Rogoznici), sinovi **IVAN** (r. 1792., umro

nepoznate godine, zacijelo kao mladić, jer u Mrtvaru iz kojega se čitaju godišnjice smrti pod nadnevkom 7. 9. piše: „Ivan Vukasović sin Franin“), **LOVRE** i **MIJO** (r. oko g. 1811., u. kao mladić 19. 8. 1836. u Omišu od kolere).

Franin i Ivkin sin **LOVRE** (r. oko 1795., u. prije g. 1851. u Svinišćima) vjenčao se je u Svinišćima 18. veljače 1822. s **Anom Pejčković** Ivanovom (r. 14. 7. 1799.) te se je nastanio na njezinu imanju. Imali su sedmero djece, od kojih se je samo sin Ivan rodio u Kučićima. Kćeri su im: **Ivanica** (r. 8. 3. 1823., u. 8. 3. 1868. u Omišu

kao djevojka), **Antica** (r. 9. 1. 1826., u. 16. 11. 1857. za Bartula Tavru, u. nepoznate godine), **Lucija** (r. 2. 10. 1834., u. 10. 8. 1850.), **Matija** (r. 10. 1. 1838., u. nepoznato), a sinovi: **JURE** (r. 14. 4. 1828., u. 12. 3. 1853.), **IVAN** i **ANTE** (r. 15. 12. 1833., u. 19. 2. 1851. u Omišu).

Lovrin i Anin sin **IVAN** (r. u Kučićima 21. 3. 1831., u. 2. 1. 1908. u Svinišćima) vjenčao se je u Svinišćima 9. 11. 1857. s **Ivanicom Tavra** Nikolinom i Andrijane Rogošić (r. 2. 4. 1831., u. nama nepoznate godine). Ivanovi su se potomci zadržali u Svinišćima sve do najnovijih vremena.

Časna sestra Silencijarija Vukasović

U prikaze pojedinih rodoslovlja uvrštavali smo kratke životopise onih njihovih pripadnika koji su u prošlosti svoje živote posvetili duhovnim zvanjima. Poznato je svima da iz Vukasovića imamo sada dvojicu svećenika, don Mladena i don Boru i jednu časnu sestru, s. Leonija krsnim imenom Slavica, ali u prošlosti ih nije bilo, kao što nije ni Kovačića. Stoga ovdje donosimo samo osnovne podatke o životu i djelu časne sestre Silencijarije, o kojoj smo opširnije pisali u trećem po redu broju *Zova* pod naslovom „Tri naše milosrdne sestre Sv. Vinka Paulskoga“ (Zov 2. 1996. str. 19-21.).

Ona pripada rodu Vukasovića zvanih *Balušići*, još uže gledano *Pelivankovima*. Druga je po redu kći Jure Vukasovića Dujmova i Ivke Srdanović. Rođena je 1. veljače 1892. Na krštenju je sljedećega 28. veljače dobila tri imena *Marija Karmela*

Ana. Imala je zaista vrlo teško djetinjstvo, jer ju je tada pogodio niz preranih odlazaka s ovoga svijeta, najprije dviju malih sestara i brata Ivana, a nedvojbeno najviše njezine majke, koja je još mlada oboljela od u ono doba neizlječive plućne tuberkuloze te preminula, kad je Marija, buduća sestra Silencijarija, bila tek u desetoj godini svoga života. Od petero djece odrasli su samo ona i najmlađi Duje.

U družbu sestara milosrdnica Sv. Vinka Paulskoga stupila je 16. listopada 1912., dakle s navršениh 20 godina, redovničko odijelo obukla 2. veljače 1914., dan nakon navršene 22., a prve redovničke zavjete položila 2. veljače 1915.

U međuvremenu je završila bolničarsku školu. U zdravstvu je radila od 3. veljače 1915. tijekom punih 40 godina, do g. 1923. kao sestra bolničarka u Ogulinu, potom kao bolničarka i samostanska starješica u Osijeku (do g. 1940.) i Zemunu (do 1953.). U tom drugom gradu je ujedno ravnala velikom bolnicom sestara milosrdnica, i to u najteže doba, tijekom drugoga svjetskog rata. Doživjela je dolazak komunističkih vlasti, skoro oduzimanje bolnice sestrama i brojne teškoće s kojima se hrabro nosila skupa sa svojom brojnom sestarskom zajednicom, za koju je bila odgovorna, radeći s njima i dalje u svojoj bivšoj bolnici. Umrula je u Zemunu 16. svibnja 1960.

Samo Bog zna koliko je s. Silencijarija Vukasović dobra učinila bolesnicima tijekom toliko godina, osobito u onim ratnim. U već spomenutom opširnijem

prikazu naveli smo o tome nekoliko svjedočanstava njezinih susestara, koje su je s punim uvjerenjem nazvale „glasovitom starješicom iz Zemuna“, a točnije bi bilo reći iz Omiša, podrijetlom iz Kučića. Jedna o tih časnih sestara naglasila je njezinu osobitu ljubav prema siromasima, kojima je „bila ko majka“, pa su na njezinu spovedu plakali i dugo je spominjali. Naveli smo i sjećanje naše pokojne Vere Sovulj, koja je kao djevojka u ratnim godinama bila zaposlena u toj zemunskoj bolnici. Njezina izvanrednog razumijevanja i dobrote sa zahvalnošću se sjeća i Marija kći pok. Ikana Radića, koja je također kao mlada djevojka u isto vrijeme radila u zemunskoj bolnici.

Primjer te velike žene, tihe, samozatajne, sposobne i razborite, okretne i odvažne pokazuje da je unatoč odrastanju u vrlo nepovoljnim okolnostima moguće s Božjom pomoću postići pravu ljudsku zrelost i uzoran sklad kršćanskih kreposti, biti na čast svomu rodu i narodu, svojoj redovničkoj zajednici, kršćanskoj vjeri i Crkvi te proći kroz život čineći drugima samo dobro.

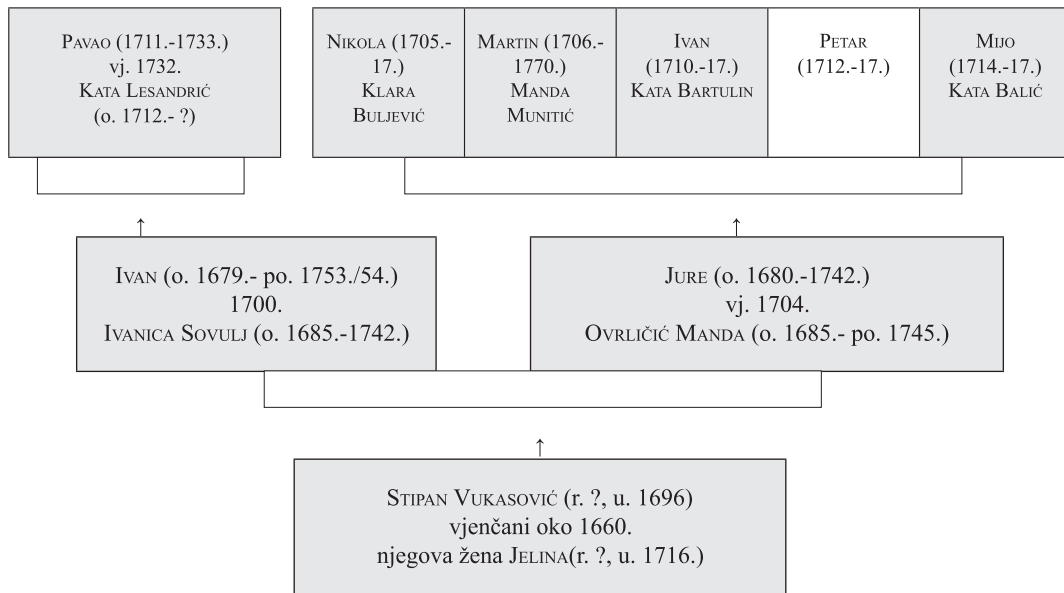

Jedna od napuštenih i urušenih kuća u Mačkovcu

PRIOLOG: RODOSLOVNE TABLICE

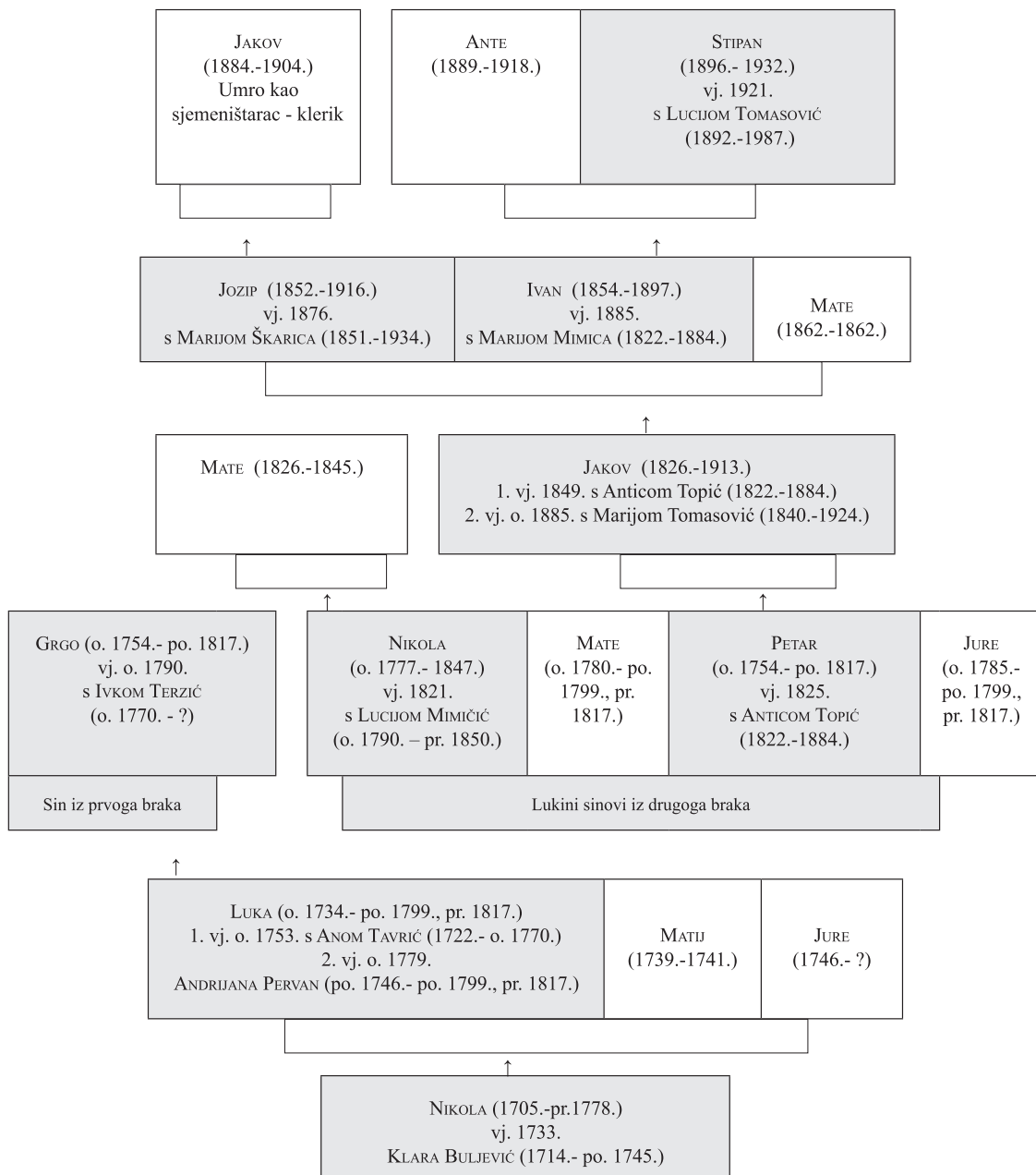
TABLICA I.

DVOJICA SINOVA STIPANA VUKASOVIĆA I JELINE, IVAN I JURE,
ZAČETNICI RODOSLOVNIH GRANA II. I III.

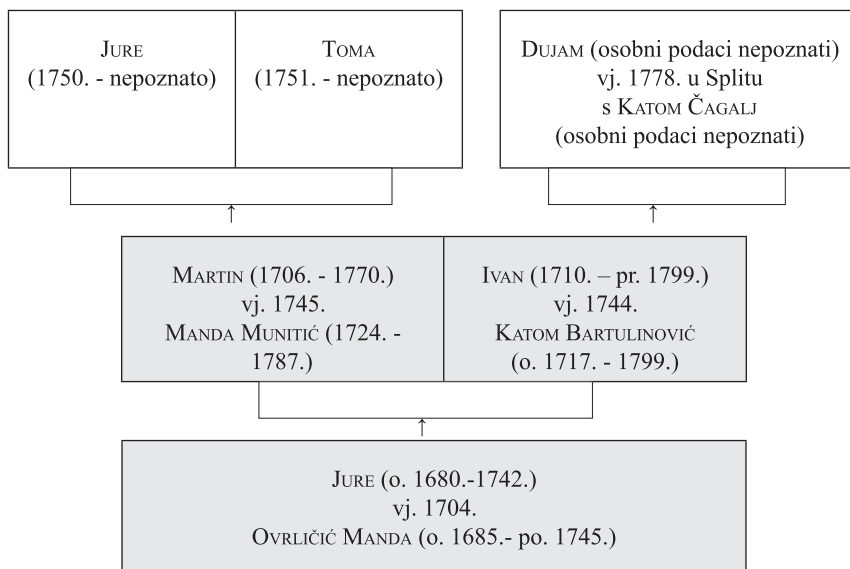

Urušena kuća obrasla bršljanom

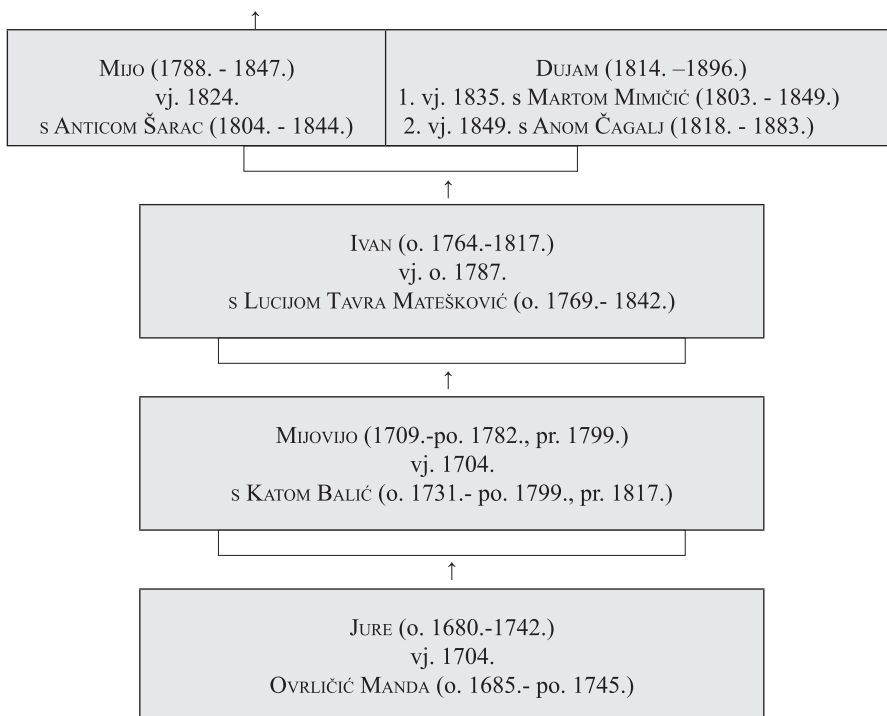
TABLICA II.
POTOMCI NIKOLE VUKASOVIĆA JURINA – KEVADIĆI

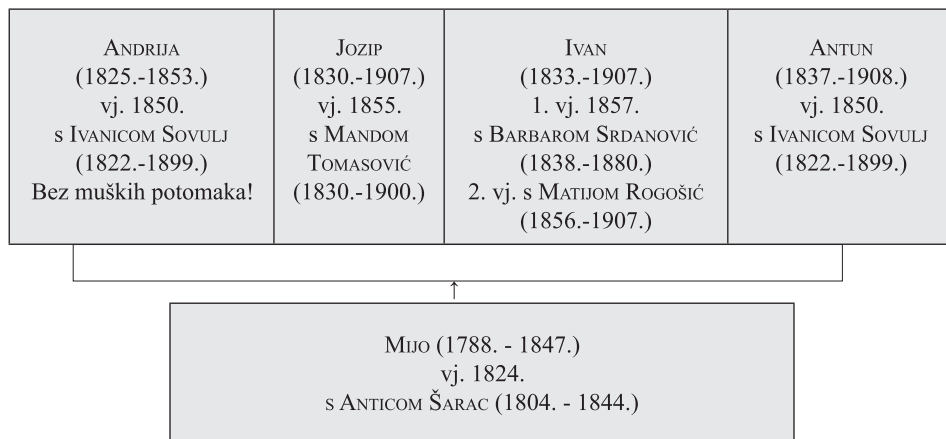
TABLICA III.
 OBITELJI DVOJICE SREDNJIH SINOVA JURE VUKASOVIĆA:

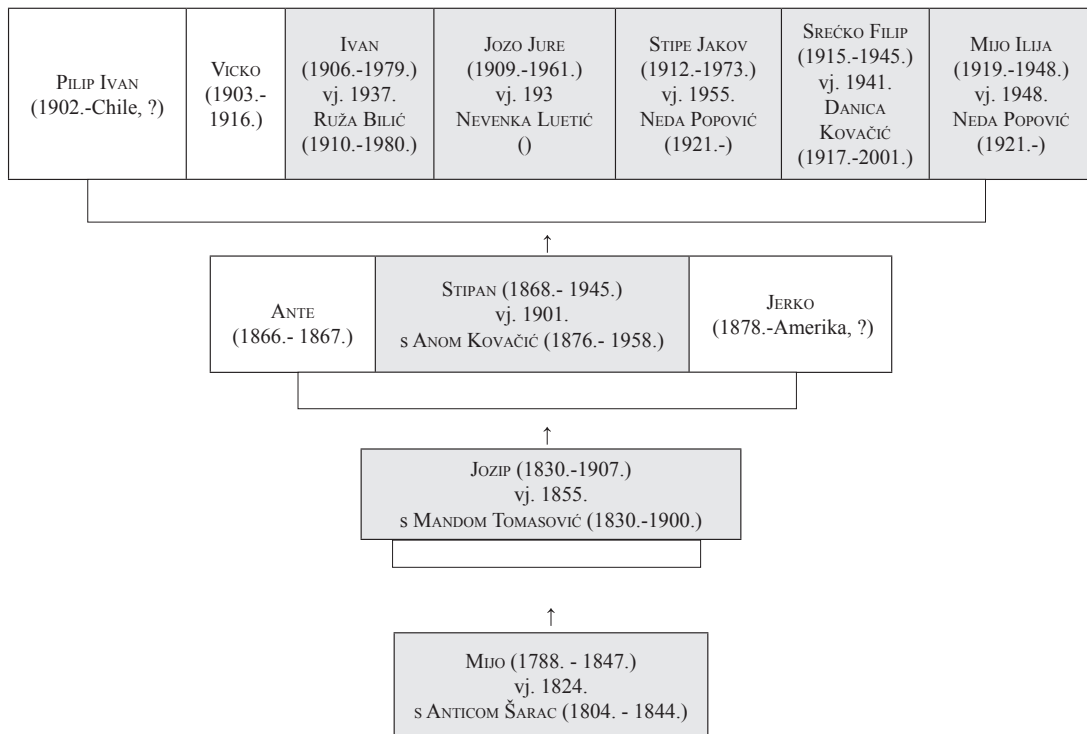
TABLICA IV.
 SIN I UNUCI MIJOVILA VUKASOVIĆA JURINA - BALUŠIĆI

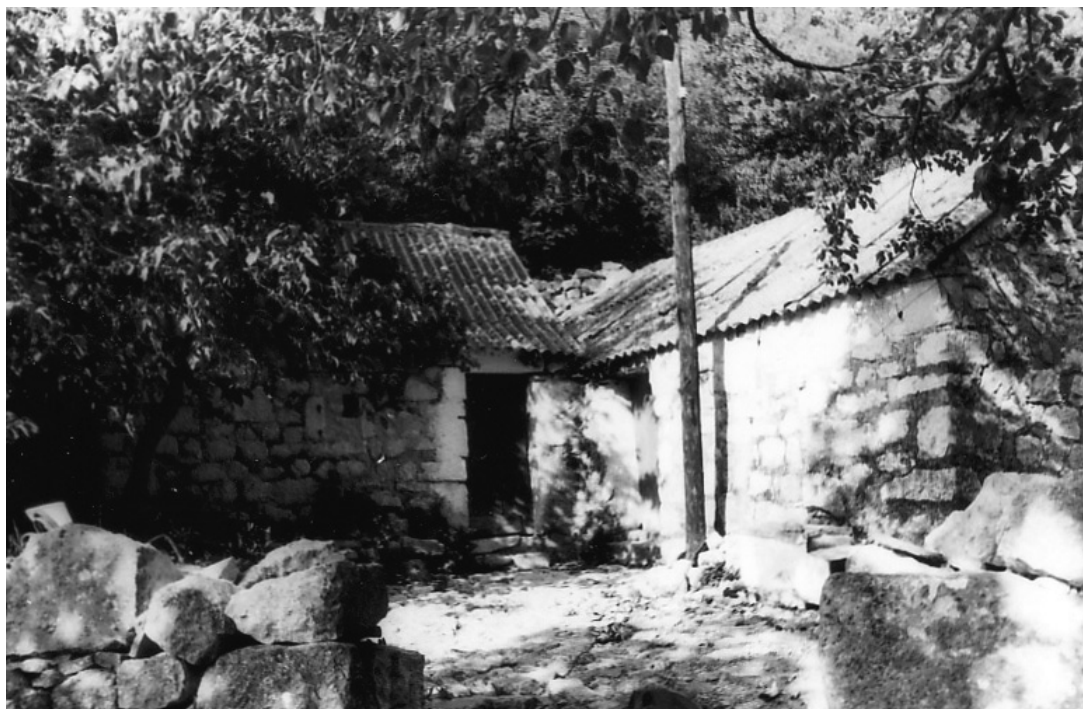
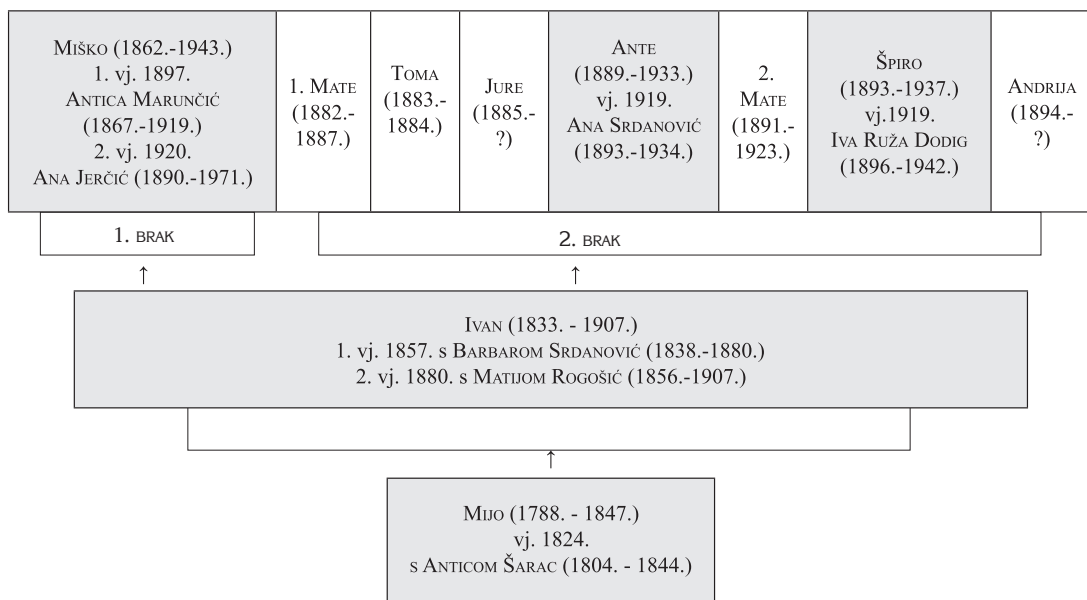
TABLICA V.
SINOVI MIJE VUKASOVIĆA BALUŠIĆA

TABLICA VI.
POTOMCI JOZIPA VUKASOVIĆA BALUŠIĆA SINA MIJINA

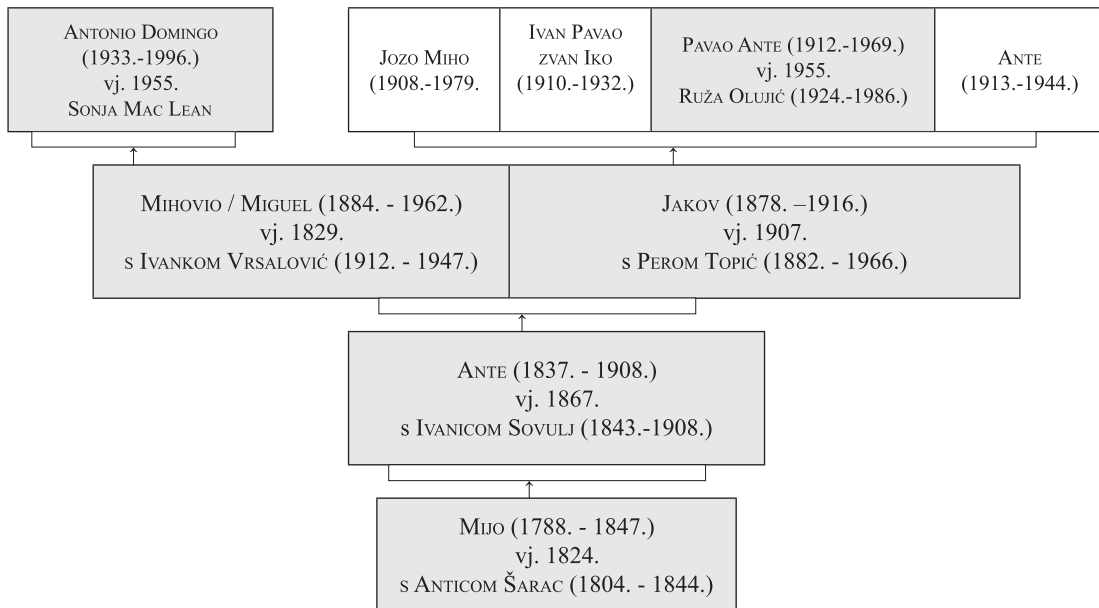

TABLICA VII.
POTOMCI IVANA VUKASOVIĆA BALUŠIĆA SINA MIJINA

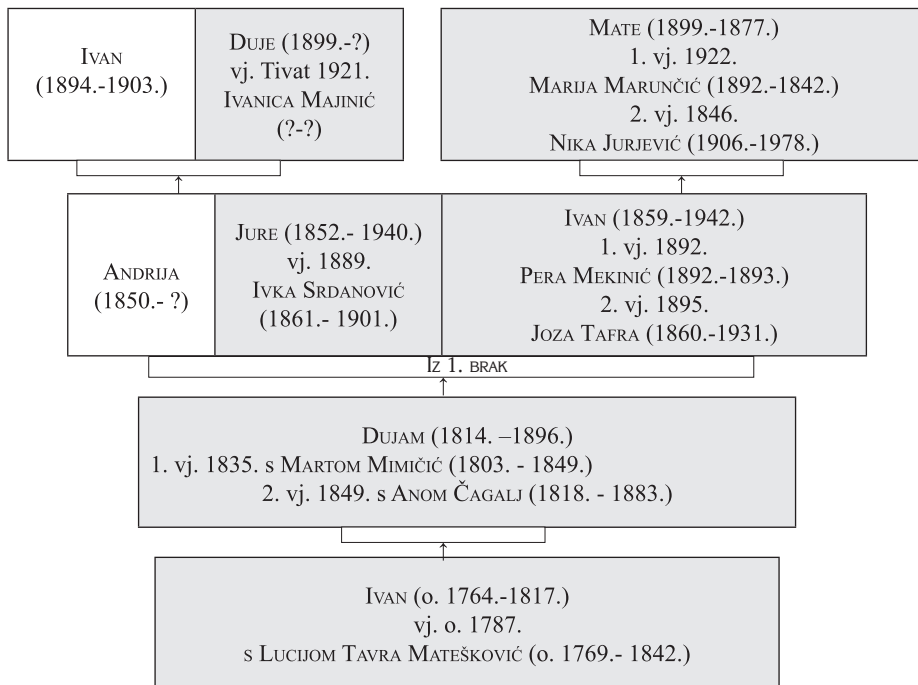

Pelivankovave kuće, male ali pitome

TABLICA VIII.
POTOMCI ANTE VUKASOVIĆA BALUŠIĆA SINA MIJINA

TABLICA IX.
POTOMCI DUJMA VUKASOVIĆA BALUŠIĆA SINA IVANOVA

Slavko Kovačić

Don Ivan Jerčić Čuča, Slimenski župnik, NJEGOVA KUĆNA KAPELA, ROĐAK MU DON JAKOV I POČECI SLIMENSKIH JERČIĆA

1. DON IVAN JERČIĆ ČUČA

Rođen je u Podgrađu 6. travnja 1771. Sin je Antona i Marije Jerčić. Učio je u glagoljaškom sjemeništu u Priku. Za svećenika je Splitske nadbiskupije zaređen 19. prosinca 1795. u trogirskoj crkvi Sv. Mihovila. Umro je na Slimenu 27. lipnja 1849.

Kao mladi svećenik vršio je tijekom više godina kapelansku službu u župi Brella, najprije zadužen za službu u područnoj crkvi Sv. Jurja u Donjim Brelima, a poslije u Gospinoj crkvi u Gornjim Brelima. Od početka g. 1808. do početka 1809. bio je žeževački župnik, a potom slimenski tijekom gotovo 40 godina, sve do svoje smrti, ali tu službu nije mogao cijelo to vrijeme osobno vršiti, jer je g. 1837. oslijepio, pa mu je za osobnog pomoćnika najprije bio dodijeljen rođakov sin don Jakov Jerčić (1838.-1843.), zatim don Jure Tičinović (1843.), koji ga je i naslijedio djelujući na Slimenu sve do svoje smrti (umro 25. srpnja 1852.).

Don Ivan je tražio odobrenje da može u svojoj kući na Slimenu imati kapelu već u studenom g. 1835. U pismu od 18. siječnja 1846. tvrdi da mu je biskup Josip Godeassi bio usmeno potvrdio pravo na to te ujedno dopustio da u toj kapeli slavi tihu misu služeći se svakodnevno obrascem zavjetne mise u čast B. D. Marije, što ga je naučio napamet kao što je naučio i sve stalne dijelove sv. mise, jer zbog sljepoće više nije ništa mogao čitati iz misala. Nakon toga je, kaže on dalje u spomenutom pismu, njegovu kapelu blagoslovio omiški dekan 22. prosinca 1841. Među-

tim, sljedeći je biskup Alojzije Pini povukao odobrenje zbog toga što za to nije bilo dobiveno potrebno odobrenje iz Rima.

2. DON IVANOV ROĐAK DON JAKOV JERČIĆ

Sin don Ivanova „bratučeda“ Tome. Rođen je u Podgrađu 11. listopada 1776. Školovanje u glagoljaškom sjemeništu u Priku dovršio je g. 1804. Za svećenika je zaređen 16. lipnja 1805., a umro je na Slimenu 13. ožujka 1857. On je 13 godina vršio kapelansku službu u Gornjim Brelima, potom dvije i po godine pomagao župniku u Nerežišćima na Braču, odakle se je vratio u rodni kraj 21. srpnja 1820. Zamjenjivao je zatim od 1838. do 1843. očeva prvog rođaka don Ivana na Slimenu kao njegov osobni pomoćnik, a poslije toga opet bio kapelanom Gornjih Brella (1844.-1845.), nakon čega se vratio na Slime. U godinama 1847.-1848. živio je kao umirovljenik u Podgrađu, pa opet na Slimenu 1848.-1850., potom neko vrijeme (1850./1851.) u Kaštel-Sućurcu, pa ponovno na Slimenu (1852.-1853.). Posljednja mu je služba bila po žurnoj potrebi kapelan u Zeževici sa sjedištem na Orju (1854.). Prije smrti je bolovao devet mjeseci.

3. PODGRAJSKI JERČIĆI DO G. 1799.

Od osam podgrajskih kuća navedenih u dokumentu iz g. 1703. o podavanjima mletačkoj državi na ime desetine tri su pripadale Jerčićima. Domaćini su im tada bili: prvog *Stipan Jerčić*, drugog *Jure*

Jerčić, trećoj **Mate Jerčić**. U stanju duša župe Podgrađe sastavljenom 12. srpnja 1725. navedene su također tri kuće plemena Jerčića. To su:

- **Kuća Mijovila Jerčića**, u kojoj su živjeli „**Mijovijo** od godin 38, žena njegova **Ana** od godin 26, kćeri njegove **Ivanica** od godin 5, **Mande Garbić** od godin 55, **Lucija** ćer od godin 20.

- **Kuća Pavla (Ćuče): Pava** od godin 47, žena njegova **Mande** od godin 48, sinovi njegovi **Jure** od godin 18, **Stipan** od godin 13, **Jakov** od godin 5, ćer negova (?) od godin 7.

- **Kuća Jakova Ćučića: Jakov** od godin 35, žena njegova **Kate** od godin 25, **Jelina** kći njegova od godin 5, sin njegov **Ivan** od godin 3, **Vranuša** od godišć 35.

Iz dokumenta o reviziji zemalja danih pojedinim podgrajskim kućama na ploduzivanje obavljenoj u godinama 1753./54. znamo da su tada Jerčići živjeli u četiri domaćinstva. Prvoj je od tih sa sedam članova na čelu bio **Mihovil Jerčić**, drugoj od šest članova **Jakov** (naveden tu samo po nadimku *Xuxa* = Žuža), trećoj, također Žužinoj, s čak 20 članova, **Jure**, a četvrtoj od četiri člana **don Luka Jerčić**.

Napokon u popisu svijuju koji su g. 1799. živjeli u Omišu i u selima omiškog područja, provedenom po naredbi novih austrijskih vlasti, na Slimenu tada još nije bilo Jerčića, a u Podgrađu su svi Jerčići živjeli u tri kuće:

- Prvoj od tih (navedena pod rednim brojem 9.) domaćin je bio **Stipan Jerčić**, a u njoj je tada živjelo sedmero čeljadi.

- Na čelu druge (br. 18.) bila je **Jelina Jerčić, udovica pok. Pavla Jerčića Žuže (Xuxa)**, a u njoj je ukupno živjelo dvadeset i petero članova, među njima svećenici don Jakov, sin pok. Stipana, i don Mijo, sin pok. Jure.

- Domaćin treće (br. 19.) bio je Toma Jerčić. Ime njegova tada pokojnog oca nije napisano tu, ali je iz dokumenta ko-

jom je g. 1793. službeno dodijelio određenu imovinu „bratučedu žaknu Ivanu“ poznato da mu se je otac zvao Ivan. U toj je kući tada bilo osmero čeljadi. Kućedomaćin Toma bio je tada u dobi od oko 45 godina, što znači da je rođen oko g. 1754. Ženi mu je bilo ime Manda, a sinovima bogoslov **don Jakov, Ante** (16 godina) i **Mate** (13 godina), kćerima **Jelina** i **Ivanica**. S njima je u kući živio još i spomenuti Tomin bratučed don Ivan, sin pok. Antona, kasniji slimenski župnik, koji je, iz svega slijedi, jedini nadživio svoje roditelje.

Zanimljivo da je na samom kraju tadašnjega popisa Slimenjana stavljena napomena: „slijedi selo Podgrađe, koje je ujedinjeno sa Slimenom“ (*Segue la villa di Podgragie, che è unita a quella di Slim*). Nije baš jasno, što je to „ujedinjenje“ stvarno značilo, jer su prema toj bilješci dva sela, ali ipak na neki način ujedinjena.

4. POČECI SLIMENSKIH JERČIĆA

Svi slimenski Jerčići potječu od **Tome Jerčića** sina Matina i Jeline „Porčić rečene Katušić od Brela“, koji su vjenčani u Brelima 1821. On se je rodio u Podgrađu 16. siječnja 1823. Sutradan je, 17. siječnja, na krštenju dobio djedovo ime Toma.

Njegov otac „Matij“, sin Tome Jerčića i Marušić Kate“ (U popisu iz g. 1799. pridano joj je ime *Mande*, ali se zasigurno radi o popisivačevoj zabuni u imenu), rođen je oko g. 1786., a umro već 7. veljače 1825., u 38. godini svoga života, „od smrti naravne“. U matičnom upisu župnik je dodao i to da je „sveder bio betežan“. Poslije Matine smrti rođeno mu je drugo dijete, kći **Matija** (20. kolovoza 1825.).

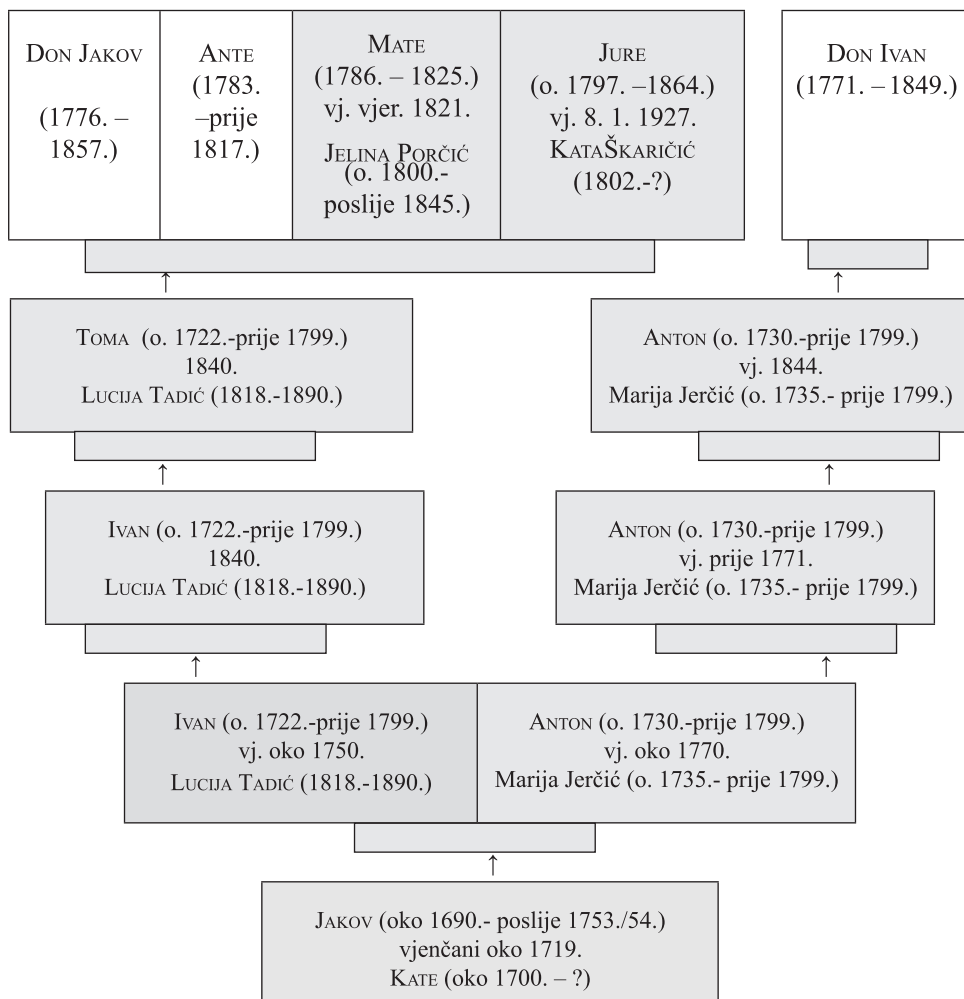
Skrbnici su spomenute dvoje maloljetne djece zacijelo bili njihovi stričevi, don Jakov i Jure (Jure je rođen 1. 1. 1797., vjenčan 8. siječnja 1927. s Katom Škaričić Ivanovom i Ane Ćokić, koja je rođena 2. travnja 1802., živio s obitelji u Podgrađu, gdje je i umro 6. studenoga 1864.).

Toma se je poslije stalno nastanio na Slimenu, možda već kao dječak, da on sestra i njihova majka budu od pomoći slijepom slimenskom župniku don Ivanu Jerčiću, prvom rođaku Tomina djeda Tome. U svakom slučaju, Toma je na Slimenu stalno boravio više godina prije svoga vjenčanja s **Mandom Čizmić** Grginom i Jakovice Balić (rođena 7. kolovoza 1825.). Vjenčani su u Žeževici – Zadvarju 16. siječnja 1843. Tadašnji je žeževački župnik u matičnom upisu o tom vjenčanju naveo Slime kao mjesto zaručnikova boravišta, Podgrađe kao mjesto njegova rođenja, a u opasci naznačio da su tri

službena oglasa o toj ženidbi prije nego je sklopljena (tzv. ženidbene napovijedi) bila pročitana u tri nedjelje preko župnih misa u župi Žeževica i Slime (ne i u Podgrađu!).

Tomu Mandi rodila su se na Slimenu petorica sinova: 3. rujna 1845. **Mate Tome**, 3. listopada 1847. **Ivan**, 19. ožujka 1851. **Pilip**, 1. veljače 1854. **Ante Blaž** i 20. siječnja 1856. **Jakov Vicenco**.

Rodonačelnik slimenskih Jerčića Toma umro je na Slimenu 28. svibnja 1895. u 72. godini svoga života. Na temelju gore navedenih podataka moguće je prikazati njegovo rodoslovlje od g. 1725. Izgleda ovako:

Moja je baba bo'ja?

Moga dida, dida Mate, materina ćaće, dobro se sićan. Sićan ga se k'o stara čovi'ka iz vrimena kad je već bijo sli'p. Uvi'k bi sidijo u dvoru na katrigi, uza zid o' kuće. Mi bi, dica, došli, a on bi nan dilijo kekse, napolitanke ili bonbone. Kogod bi ga od nas, digod, proba privarit' pa bi se zavratijo i ponovo pružijo ruku, ali kad bi je did dotaka', zna' bi da je ta ruka već dobila šta ju je slidovalo.

Drugog dida i baba se ne sićan i toga mi je ža'. Ne mogu se ni sićat' jer su svo troje umrli prije nego san se ja rodija.

Moji prijate'ji Mirko i Ivan s vese'jen se sićaju svoji baba. Sićaju se oni i svoji' didova, ali sićanje na babe in je puno jasnije. Oni su upoznali obje babe, točnije, one su ji odgajale. Mirko i Ivan su rođaci, dica od dvi sestre. Tako in je jedna baba zajednička, a druga je samo "nji'ova". Zajednička baba je bila dobra baba, Triba reć "po duši", istinu, nisi joj ima šta prigovorit'. I ta baba nije bila "problem", ali je njima dvojici bila "problem" druga baba, ćaćina mater. Ta je baba bila "prava" baba. Uvik su se svađali čija je bo'ja. Stariji su znali za nji'ov "problem", pa bi i', svako malo, "nagovorili" na pripirku. Počelo bi tako da bi, kogod od stariji', dobacijo Ivanu ili Mirku:

- Njegova je baba bo'ja od tvoje.

Sada su nji' dvoje odrasli žjudi, ali tada je Mirko ima' sedan godina, a Ivan šest. Di ćeš ti Mirku reć da je Ivanova baba bo'ja. Tako, jednom, rekli to Mirku, a on odma' skočijo ka' oparen:

- Nije nego moja, moja je bo'ja.

- Kako - pitaju stariji - pa njegova je puno mlađa i li'pša.

Mirkova baba Kate je tada imala 65 godina, a Ivanova baba, baba Ane, je bila puno mlađa. Ane je imala "samo" 59 godina. E, ali tada nisu babe bile ko' današnje babe. To su bile starovičke babe. Prave babe. Da "Ane je lipša od Kate"! Kako će oni znat' koja je baba lipša, kad obe nose crni šudar i veštu do čičaka. Današnjin baban je najvažnije bit' lip, a ostalo nije važno i nji' bi mogli mirit' po lipoti. Neće ni da vodaju unuke, da ne bi kogod dozna da su babe. A koliko su puta Mirko i Ivan rekli svojoj babi, isto k'o materi:

- Li'pa moja baba.

Obe su babe najlipše na svitu. I nije briga Mirka za lipotu, žko je li'p, a ko nije li'p, nego je njega briga žkoja je baba "bo'ja". I on je odma' iznijo dokaz da je njegova baba bo'ja:

- Moja baba ima dvi' koze.- ponosno će on.

- Moja ima kravu i magare! - brzo se uk'jučuje u prepirku Ivan.

- Moja nema magare.- tiho će Mirko "zase".

- Eto! – kaže Ivan misleći da je pobjedio.

- Moja baba znade kosit' travu.- brzo se odupire Mirko.

- Znade i moja!

- I usi'ć tak'je.- hvali Mirko svoju babu, jer je on s babon često iša' u tak'je, u pasiku, ona bi sikla i oštrila, a on bi i' slaga u brime.

- Ha-ha-ha – podrug'jivo će Ivan, - to svako znade.

A što sada, razmiš'ja Mirko. Razmiš'ja i brzo se dos'iti:

- Moja baba peče najbo'ji kruv!

- Ih, to znade svaka baba.- podrug'jivo odgovara Ivan.

- A moja baba meni uvik daje suvi smokava. - i da'je se opire Mirko.

- Meni moja daje i orija i bajama. - uzvraća Ivan

žJut Mirko na Ivana, nikako mu dokazat'. Razmiš'ja šta ima za ponudit' Ivanu o babi. A siguran je da je njegova baba "boja".

- Moja baba je veća od tvoje! – pobjedonosno će Mirko.

Zastao je Ivan, stisnijo oči i miri babe. Je, siguran je, Mirkova baba, baba Kate, veća je od babe Ane. A ne može nikako baba Kate bit' bo'ja od babe Ane. Stisnijo opet Ivan oči i razmiš'ja u čemu je baba Ane bo'ja od babe Kate. Dugo je Ivan razmiš'ja, skoro je Mirko promisljio da je pobjednik. Taman se Mirko okrenijo prema odraslin, diga' ruke u zrak i počeo proslav'jat', pobjedu kad li Ivan odjednom otvori oči i veselo objavi:

- A moja je baba deb'ja!

Zasta' Mirko, inšenjpan spustio ruke i polako se okrenijo prema Ivanu.

- Ma kako se ovog sitijo! – promisli Mirko, -šta ću sad, šta ću sad.

Bruntula Mirko u sebi i uspoređuje dvi babe.

- Je, moja je veća, a njegova je deb'ja. – pametno zak'jučuje.

Nabraja Mirko vrline svoje babe Kate, ali, čega se on god siti, to znade i baba Ane, šta god ima baba Kate to ima i baba Ane. Zamiš'ja Mirko: Kate ima oči, Ane ima oči, Kate ima nos, Ane ima nos, Kate ima ... Trajalo je to sićanje nekoliko trenutaka, kad se odjednom Mirko veselo nasmije i pobjedonosno objavi:

- Aha. Moja baba ima brkove, a tvoja nema!

Svi su stali i zagledali se u Mirka. Njima malima nije bilo do smija, ali su se ovi stariji počeli smijati'. Puno su se smijali. Nisu mogli stat'. Počeo se je Ivan buniti da to ne važi, ali već je bilo kasno. Stariji su objavili da je taj put baba Kate bila bo'ja i da je Mirko pobjedijo. Mirko je bijo sritan, a rođak Ivan tužan.

Ovi puta je Mirko bio bo'ji od Ivana zahvaljujući brkovima svoje babe Kate.

Čovik

O'KAD'

Po srid lita, prije neg' se svane,
počet' krčit', još me uvi'k vuće.
Probit' zaboj, izgulit' piriku,
na među sist', pa istrest' papuče

O'kad' vočka nije obrizana
pola suvo, na zem'ju je palo.
Kad bi samo jedanput još moga'
okus nji'ov probati bar malo.

I žni orij, bajam', oskoruša,
šuma skrkla ništa se ne vidi.
A tek kruška, kaka, višnja trišnja,
svega bi'se, u si'ćanju bli'di.

O'kad' više žuja ja neman na dlanu,
dikle o'kad'ne stišće mi znojna ruka ,

britvelinon o'kad' ne čistin ušice
ti'lu mome nije odmor nego muka.

Kupinon je ci'la ovijena,
do smokve se sad prići ne more.
Da mi se još jednom popet' na nju,
prije nego zovneš me Ti gore.

O'kad' loza nije polivena!
Drača sresla, ja vinograd neman.
Da mi ga je još jednom uskopat'!
Kasno sad je, zaspati se spreman.

O'kad' ruka moja nije mašklin takla!
Uteka kroz prste, prosujo se život,
rasujo se cili, k'o da je od cakla,
Ispuca' je cili k'o da je od cakla.

Čovik 12/13

BOŽIĆNI MOSTOVI RADOSTI

U ovoj noći svetoj
zvijezda nas betlehemska
rukama neba ziba
i napaja mirom blaženstva
dok slavimo pomno
rođenja tvoga čas
u vječnosti davno zapisan

Grleći svjetlost divnu
čuvamo tišinu
za najljepšu božićnu pjesmu
za darovanu ljubav
u disanju svome
jer beskrajni su
mostovi radosti
kruhom nebeskim prostrti

U ovoj noći svetoj
u ozračju Božića
srce se k tebi priklanja
i pjesmu uvis podiže
ploveći dlanovima tvojim
jer u istini vječne ljubavi
potrebnu snagu nalazi

Branka Mlinar, Omiš

NA BOŽJEM PROZORU

Na Božje prozore,
uvijek kada tama
sakrije svijet
i utrne svjetlo,
slijeću naše molitve
u jatima kao ptice,
sve žeđi neutažene,
svi snovi nedosanjani,
sve želje prešućene,
sve riječi izgubljene,
a on se uvijek smiluje
i naše utisnute nemire

ogrije toplinom sunca.
Snagom svoje
milosne ljubavi
uvijek ispuni
našu prazninu.

Branka Mlinar, Omiš

BJELINA SRCA

Otvorilo se srce neba,
zabijelilo nam put.
Svaki je drhtaj zemlje
bio snijegom obasut.

Otvorilo se srce neba,
latice cvjetne
trepere odasvud.
U ljepoti Kristova lica
ljubav je Božja
uvijek tu.

O, kad bi barem i srca naša
nebeskim zlatom sjala,
u ovom nemirnom svijetu
čistoću svoju sačuvati znala.

Otvorilo se srce neba,
s anđelima tiho nazdravlja.
U kaleže zlatne umjesto vina,
pahulje radosti nalijeva.

Otvorilo se srce neba,
hostije bijele
osvijetliše put.
U ljepoti kristova lica
ljubav je Božja
uvijek tu.

O, kad bi barem i srca naša
nebeskim zlatom sjala,
u ovom nemirnom svijetu
čistoću svoju sačuvati znala.

Branka Mlinar, Omiš

U RADOSTI BOŽIĆA

*/ U spomen mojoj baki - Mariji Lidiji
Lelas /
(2008. – 2013.)*

U radosti Božića
uvijek se sjetim nje.
Suza mi krene niz obraze,
zasja poput repatice.

Kroz jeku ponoćnih zvona
kao mlada pšenica prkoseć' zimi,
pogled blag zatitra.
Betlehemska smiješi se noć,
izvire čista pjesma iz duše,
slaveći život.

U mirisu smilja sa planine
u pleteru vječnom
nebo brižno čuva uspomene:
život i vjeru, zemlju i pjesmu,
maslinu i lozu, krunicu bijelu,
znamen Kristov na tijelu,
života vrelo, ljubavi zdenac,
okićen bor na dvorištu.
Molitve plamen, sklopljene ruke
i topli kruh na ognjištu.

U radosti Božića
ona je sa mnom tu:
u pšeničnim vlatima
pred svetim jaslama,
u svjetlima upaljenim
molitvom i riječju,
u pjesmi zvonke radosti,
u noći utjelovljenja,
u odrazu djetinjeg lica
dok s neba dopire anđela poj.

U radosti Božića
k štalici me opet
laganom rukom vodi
da nebeskog kralja pozdravim,
da srce mu svoje otvorim.

Miru i ljubavi me učila,
Božjom riječju me hranila,
molitvom vjerno me pratila,
u srcu mi Krista nastanila!
Za svoga Boga je živjela,
u Očevu krilu usnula!

Dok rosa s njenih latica
cvijeće pred štalicom zalijeva,
rađa se zvijezda jutarnja.
Novi dan mi osvjetljava,
pogled iz oka njezina.
Sa mnom je baka Marija
u radosti Božića!

Branka Mlinar, Omiš

MAJKA

U Kućićima, svetog Luke crkvice mala
U njezinu zagrljaju zemaljski san
Moja majka spava.

O Isuse, milostiv joj budi
U Tvom kraljevstvu nek' se probudi.

Roditeljsku brigu i ljubav za nas je dala
Za vjeru u Boga i Domovinu, velika joj
hvala!

*U spomen na svoju majku Veroniku Topić
(25.01.1926. – 29.08.2013.)*

Stipe Topić Ilijin

LJUBAV JE NEPROLAZNA

H Lj
V ũ
A B
L A
HEROJIMA VUKOVARA
za
VJEČNOST ũSPOMENA
S ũ
R Z
C D
E ũ
H N
R A
V V
A P
T J
S E
K V
O A

LJUBAV
je
NEPROLAZNA

Hvala herojima
za ljubav Vukovara,
za vječnost uspomena.
Srce hrvatsko
uz Dunav pjeva.
Ljubav je neprolazna.

Branka Mlinar, Omiš

MOJA DOMOVINA

Moja domovina je Hrvatska. Ja u njoj živim. Jako je lijepo jer ima lijepo more i nebo. Zahvaljujem svim Hrvatima što su branili Hrvatsku. Žao mi je što su neki umrli za našu domovinu. Pozdravljam sve Hrvate.

Petra Raboteg, 2. r.

Moja domovina je meni duša. Hvala ljudima koji su dali svoje živote za nas i našu najljepšu domovinu Hrvatsku.

Hvala za učitelje i sve ljude svijeta.

Iris Kovačić, 2. r.

Dominik Souvlj, 3. r.

KRUH MOJE MAME

Kruh moje mame
Je ukusan i lijep
Miriše kao
Najljepši cvijet.

Ja volim kruh
Svoje mame
Jer mi snagu
U životu daju.

Luka Vukasović, 3. r.

PISMO VUKOVARU

Grade Vukovare znam da si se borio sve dok nisi pao 18.11.1991.

Napali su te četnici razbijali kuće u komadiće, a ti si se branio sa svim što si imao.

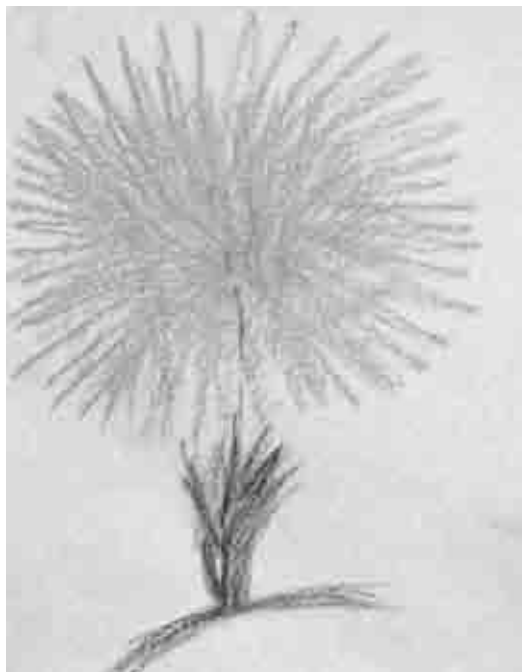
Svake godine na Dan sjećanja mi bude teško. Kada u školi razgovaramo o ratu sjetimo se svih koji su svoj život dali za slobodu i našu domovinu.

I ove godine upalit ću svijeću kako nikad ne bi zaboravili tvoje muke.

U mom si srcu Vukovare!

Antea Topić, 3. r.

Duje Souvlj, 1. r.

PETI RAZRED

Napokon smo i mi stigli na „drugi kat“! Dugo smo to čekali i priželjkivali. U peti razred ušli smo s laganom strepnjom jer su nam drugi učenici govorili da će biti puno teže, ali mi se s tim ne slažemo. Te priče ne drže vodu. Nama je baš

zabavno. Imamo više obveza, ali nam ne smeta jer je gradivo zanimljivo, nastavnici su duhoviti, i veselimo se otkrivanju novih spoznaja. Imamo puno novih prijatelja, rado se družimo sa šestašima, sedmašima i osmašima. Najljepše nam je biti sa šestašima, zajedno se smijemo, igramo, a ponekad i učimo. Sa šestašima imali smo i kviz znanja iz hrvatskog jezika. Djevojčice protiv dječaka, ovaj put su dječaci pobijedili. Cure će, nadamo se, pobijediti sljedeći put iako dječaci u to sumnjaju. Željeli bismo poručiti učenicima („donjeg kata“) da se ne boje petoga razreda jer je peti razred baš zabavan.

Zajednički rad učenika 5. razreda

MOJA OBITELJ

U mojoj kući živimo mama, tata, dva brata i ja. Moj stariji brat i ja dijelimo sobu.

Moj tata radi u mesnici u Splitu i često vozi meso u Zagreb. Mama je domaćica, priprema najbolja jela na svijetu. Moj mlađi brat Luka ima četiri godine, a brat Ante ide u osmi razred. Ja idem u peti razred. Uvijek nakon nastave pišem domaću zadaću i riješim sve za školu. Rado pomažem mami. Moj mlađi brat Luka je jako sladak, obožava gledati crtiće. Svi mi pomažemo jedni drugima!

Obitelj je jako važna. Obiteljski odnosi trebaju se njegovati, graditi, članovi međusobno uvažavati.

Jelena Rabotež, 5. r.

Moja obitelj. Mama, tata, djed, baka, sestra i ja, to su članovi moje obitelji.

Tata radi u pošti. Kad dođe kući, pomaže djedu i baki u polju. To je jako težak posao. Mama obavlja sve kućanske poslove, brine se o sestri i meni i pomaže u polju. Baka pomaže djedu i obavlja poslove oko kuće. Djed je glava obitelji i predlaže

Josip Marunčić, 2. r.

koje ćemo poslove raditi u polju. Sestra ide u prvi razred, ima puno domaće zadaće pa ne može puno pomoći. Uz to, ona ide na judo. Ja idem u peti razred i pomažem koliko mogu. I ja idem na judo. Mi se u obitelji jako dobro slažemo, unatoč nekim problemima zbog kojih se mama i tata s djedom i bakom ponekad razilaze u mišljenjima.

Sve obitelji na svijetu trebale bi biti u slozi.

Neno Radić, 5. r.

MOJE MOJINE

Kad sam bio malo dijete, bio sam ljut jer ništa nije bilo moje.

Imao sam mamine smeđe oči, tatine velike uši koje dobro čuju. Imao sam stričeve duge noge tvrde poput željeza. Imao sam tuđe misli, mislio sam kako se može

avion na zrak pokretati, auto na vodu, brod na vatru, helikopter na ugljen i da će tako cijeli svijet uštedjeti novac. Imao sam snažne kumove ruke.

Danas sam više svoj, moje mojine pripadaju meni.

Josip Pervan, 6. r.

Još sam kao malo dijete slušao na koga sam.

Neki kažu da sam na mamu, neki kažu da sam na tatu, neki kažu: "Isti Stipe". Baba kaže: "Isti moj lkan". Ja mislim da sam na mamu i na Vukušiće. Istina, imam nešto sovuljsko, ali više sam Vukušić. Narav mi je čudna. Brzo se naljutim, ali ljutnja kratko traje i zato volim svoju narav. Mama kaže da sam nježno dijete, a tata ponekad kaže da sam sirovina. Moji kažu da sam spretan, to je definitivno mamino. Unatoč mojoj spretnosti, ponekad ipak „tresnem“ što pokazuju moja koljena. Koliko god bio nespretn, ne mogu nadmašiti svog brata Josipa.

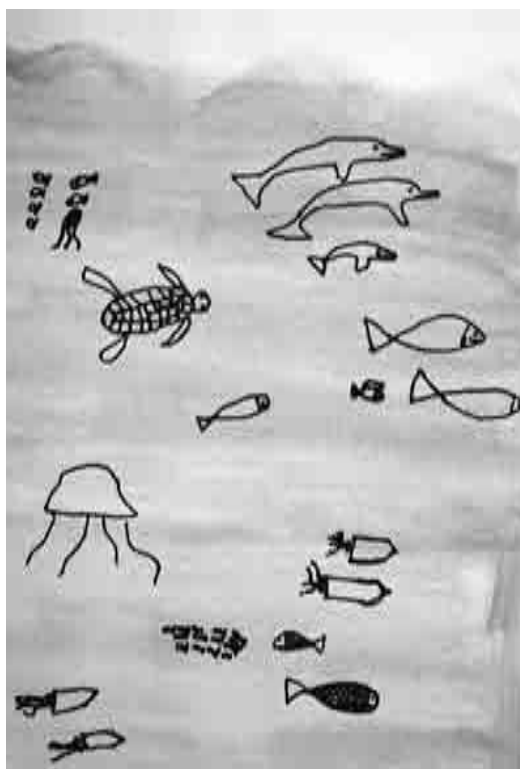
Nije važno jesam li na mamu ili tatu, važno je da sam to ja i da volim biti ja.

Kažimir Sovulj, 6. r.

Kažimir Sovulj, 6. r.

Nikad zapravo o ovom nisam razmišljala dok u školi nismo dobili domaći rad, sastav o mojim mojinama.

Luka Raboteg, 4. r.

Svi kažu da sam cijela na tatu, iako ja mislim da je nešto od mene moje. Mislim da su moji postupci samo moji, djela su moja i moje je ime. Mislim da imam i nešto mamino, ali očito to nitko ne može prepoznati. Moje su misli u kojim mogu sanjati da sam princeza, kraljica ili moćna vladarica. Kako rastem, teže se prepoznaje na koga sam. To je odlično jer sad i ja imam svoje mojine.

Trebali bismo znati da svi imamo svoje mojine i da smo svi posebni.

Petra Kovačić, 6. r.

Zovem se Stipe Bartulović i imam svoje mojine.

Neki ljudi kažu da sam isti tata, ali ja mislim da sam potpuno svoj. Imam oči s kojima gledam sve oko sebe i ljude koje

volim. Nos mi služi da osjetim miris cvijeća i livada. Imam svoja usta koja mi služe za pričanje i pjevanje. Uši mi služe da čujem sve oko sebe, najradije slušam pjev ptica. Svojim rukama pišem i grlim sve drage i voljene ljude. Noge mi služe da mogu hodati, trčati i plesati. Svoje tijelo imam da mogu živjeti jer bez njega ne bih bio na ovom svijetu, ovdje uz vas.

Moje je sve oko mene, sve što volim, vidim i osjećam.

Stipe Bartulović, 6. r.

Ja sam Tomislav Srdanović.

Imam oči kojima gledam, imam ruke kojima radim, noge kojima plivam, imam glavu kojom razmišljam. Ja sam zadovoljan kakav jesam, ne treba mi ništa.

Bolje biti kakav jesi, nego se pretvarati da si netko drugi.

Tomislav Srdanović, 6. r.

PISMO ANNI FRANK

Draga Anna,

želim ti reći da mi je drago što sam pročitala tvoj dnevnik i što sam te upoznala. Tvoj dnevnik i tvoja razmišljanja su me zadivila. Tijekom cijelog rata i tvog progonstva trudila si se ostati vesela. Kako si to uspjela? Vani, blizu tebe bombe su pale, a ti si ostala smirena i uvjeren da će sve dobro završiti. Znam da ti nije bilo lako dvije godine biti u skrovištu, ne izići van s prijateljima, malo se prošetati i zabaviti. Uvijek u istom skrovištu sa svojom obitelji i obitelji Van Daan. Jesu li ti bili teški trenutci s gospođom Van Daan?

Razgovori u kojima su se komentirali tvoji postupci? Zar ti nije ponekad došlo da ideš van u park i razgovaraš s prijateljicom, o svemu što proživljavaš? Ti, tako mlada djevojka, stalno si se molila Bogu da rat što prije završi i da svi preživite. Kako

Petra Kovačić, 6. r.

si uspjela tako mlada to sve preživjeti i dati se najboljem? Ali, drago mi je što te barem netko nasmijavao i razumio, a to je bio Peter u kojeg si se zaljubila i zavoljela ga. Kada sam vidjela što si sve proživjela i što ti se događalo, ne znaš koliko mi je drago i koliko odsada cijenim mir u svojoj domovini i gajim još veću ljubav prema njoj. Divim se tvom nastojanju da prema svima budeš puna razumijevanja, donosiš i širiš radost. Želim ti zahvaliti što si mi pomogla shvatiti kakvo je to ratno vrijeme bilo i da zahvalim Bogu, a i ljudima koji su branili našu domovinu da današnja generacija i ja možemo mirno živjeti.

Anna, svaka ti čast što si to pretrpjela i da znaš rado bih jednom došla i razgovarala s tobom o svemu (teško mi je prihvatiti da te nema pa ću sebi dopustiti da u mojim mislima budeš živa, zamišljajući da je sve dobro završilo i da živiš negdje u Nizozemskoj).

Tvoja imenjakinja (s jednim n).

Ana Vukasović (D), 7. r.

BOG ZA MENE

Oduvijek sam mislila da je Bog strogi, sjedi starac s velikom bradom i štapom. U to sam vjerovala sve dok nam na jednom satu vjeronauka vjeroučiteljica nije obrazložila da krivo mislimo. Bog je zapravo blag i osjećajan, oprašta, a ne kažnjava. Ako nemamo Boga uza sebe, to je kao da nemamo nikoga, kao da smo sami na svijetu pa čak i kad su svi oko nas. Moj odnos s Bogom je jako dobar iako ponekad nešto zgriješim, ali tada se pokajem iz dubine duše jer znam da me Bog sluša, razumije moju kušnju i oprašta mi. Znam da me nikad neće napustiti. Što god napravila, On će uvijek biti uz mene jer znam da me voli. Vjerujem u to i u Njega.

Bez Boga nema ni života !!!

Doris Kovačić, 8.r.

KRONOLOŠKI PREGLED DOGAĐAJA

(od lipnja 2013. do prosinca 2013. g.)

7. LIPNJA 2013.

Procesijom sa likom Srca Isusova i svečanom sv. misom koju je služio župnik don Ivan Ujević, u našoj župi je proslavljen blagdan Presvetog srca Isusova.

16. LIPNJA 2013.

Vjerničkom procesijom od Svinšća do Kučića s Gospinim kipom i svečanom sv. misom proslavljena je stoljetna zavjetna pobožnost „Gospinog prinosa“. Svetu misu slavili su župnici obadviju župa, don Marko Marasović i don Ivan Ujević

SRPANJ 2013.

Tijekom mjeseca srpnja održana četiri duhovna seminara u sklopu “Kučićkog duhovnog ljeta 2013”. Duhovnu obnovu su predvodili: don Zdenko Dundović, don Darijo Čorić, prof. dr. don Josip Mužić i č. s. Svjetlana Rezo. (Opširnije u posebnom prilogu ovog broja).

4. KOLOVOZA 2013.

Pučkom veselicom uz pečenog vola na ražnju i prigodnim zabavnim sadržajima održan je 17. tradicionalni susret i pučka fešta „Dan Kučićana 2013“.

15. KOLOVOZA 2013.

Svečanu svetu misu povodom blagdana Uznesenja blažene Djevice Marije - Velike Gospe, u staroj župnoj crkvi sv. Luke služio je župnik.

8. RUJNA 2013.

Blagdan Male Gospe u našoj župi proslavljen je na tradicionalni način, procesijom s kipom Male Gospe i sv. misom u staroj crkvi koju je služio župnik don Ivan Ujević.

18. LISTOPADA 2013.

Blagdan sv. Luke, našeg nebeskog zaštitnika proslavljen je svečano, uz veliki broj vjernika naše župe i gostiju. Svečanu sv. misu predvodio je i propovijedao don Mate Čulić, župnik Kaštel Štafilica. Nakon misnoga slavlja u športskoj dvorani prigodan program povodom blagdana sv. Luke izveli su učenici PŠ Kučiće. (Više o proslavi blagdana sv. Luke u posebnom osvrtu ovoga broja).

1. STUDENOGA 2013.

Na blagdan Svih Svetih, pred mnogobrojnim vjernicima sv. misu je uz naše svećenike don Slavka Kovačića i don Mladena Vukasovića služio župnik don Ivan Ujević.

18. STUDENOGA 2013.

Povodom Dana sjećanja na mučki ubijene vukovarske branitelje i civile, župnik je služio sv. misu za sve žrtve Vukovara i Domovinskog rata. Nakon sv. mise uz paljenje svijeća ispred škole, kratak program pod nazivom “*Moje svijetlo za moj Vukovar*” izveli su učenici PŠ Kučiće.

Ć. Tomasović

OVOGODIŠNJI KRŠTENICI I UMRLI

I. KRŠTENICI U ŽUPI KUČIĆE

	Krštenik/ca	Rođen/a	Roditelji
1.	Lucija Šarac	1. 7. 2012.	Mario i Ana r. Granić
2.	Marijeta Šarac	7. 11. 2012.	Stipe i Ivana r. Kovačić
3.	Marta Kovačić	11. 2. 2013.	Ivan i Marina r. Kekez
4.	Josipa - Darija Sovulj	24. 1. 2013.	Vladimir i Maja r. Bašić
5.	Roko Borović	4. 3. 2013.	Marin i Ana r. Pupačić
6.	Frane Tomasović	30. 4. 2013.	Kažimir i Marija r. Topić
7.	Josip Tudor	11. 3. 2013.	Stanko i Marija r. Tomasović
8.	Josip Tomasović	3. 7. 2013.	Mate i Božena r. Marušić
9.	Gabrijela Sovulj	3. 7. 2013.	Petar i Kristina r. Mikuličić
10.	Cvita Šušić	29. 7. 2013.	Tomislav i Nives r. Jerčić
11.	Laura Šarac	9. 7. 2013.	Zvonimir i Martina r. Lelas

II. UMRLI U ŽUPI KUČIĆE

	Ime pokojnika/ce	Rođen/a	Umro/la
1.	Stipan Marunčić p. Petra	20. 8. 1932.	2. 12. 2012. (Jesenice)
2.	Ante Topić p. Božidara	25. 10. 1934.	11. 1. 2013. (Omiš)
3.	Miroslav Kovačić p. Ivana	3. 5. 1922.	9. 2. 2013.
4.	Josip Topić p. Mate	31. 5. 1941.	16. 4. 2013.
5.	Mate Srdanović Jozin	21. 9. 1988.	17. 4. 2013.
6.	Ante Topić p. Mate	2. 1. 1928.	16. 5. 2013.
7.	Svetimir Tomasović p. Ante	13. 10. 1938.	18. 7. 2013. (Belgija)
8.	Nikola Čagalj p. Stjepana	10. 9. 1951.	2. 8. 2013.
9.	Ivan Vukasović p. Božidara	14. 2. 1955.	9. 8. 2013. (Omiš)
10.	Veronika Topić ž. Ilije	25. 1. 1926.	29. 8. 2013.
11.	Josip Sovulj p. Kažimira - Jure	05. 9. 1940.	31. 8. 2013.
12.	Kata Topić ud. Ante	24. 11. 1937.	20.09.2013. (Omiš)
13.	Marcela Sovulj ud. Martina	1. 11. 1912.	6. 12. 2013.

O PROSLAVI BLAGDANA SVETOG LUKE

Župa Kučiće je 18. listopada 2013. proslavila blagdan svojeg nebeskog zagovornika, svetog Luku Evanđelistu. U kratkom osvrtu prisjetiti ćemo se proslave blagdana zaštitnika naše župe i sela.

Na blagdan sv. Luke svečano misno slavlje u staroj župnoj predvodio je župnik Kaštel Štafilića don Mate Čulić, a suslavili su svećenici rodom iz Kučića: don Slavko Kovačić i don Mladen Vukasović, bivši kučićki župnik don Marko Marasović, te sadašnji župnik don Ivan Ujević.

U ovoj prilici prisjetiti ćemo se riječi don Mate Čulića iz propovjedi okupljenim vjernicima, štovateljima i zagovarateljima svetog Luke.

Otkada je ovog mjesta i župe, te ove crkve stare više od četiri stoljeća u njoj odjekuje evanđeoska, radosna riječ evanđelista Luke. Radosna vijest hranila

je i hrani duše Božjom blizinom i Božjom istinom, ona je odgajala naše pretke, a ima jednaku snagu odgoja i dan – danas, i čini nas sposobnima za svako dobro djelo.

Ona nam i dalje pokazuje smisao, cilj našega života, ali potrebno je čovjeku da je čuje, te da je s ljubavlju i povjerenjem primi, kako bi se ona nastanila u njemu, kako bi nas iznutra hranila svojom snagom i vodila putem spasenja.

Sveti Luka potječe iz jedne tadašnje metropole, iz Antiohije, bio je liječnik i poznavao je bolesti svoga doba, postavljao je dijagnoze, ali kada je susreo apostola Pavla po njemu je upoznao Isusa Krista, liječnika i spasitelja ljudskih duša. Zato je s oduševljenjem primio i prihvatio "Kristovu terapiju" i donosi nam je u svome Evanđelju.

Stoga je razumljivo da sveti Luka u

svome Evanđelju veliku pozornost posvećuje tjelesnim i duševnim ozdravljenjima, on dirljivim riječima opisuje ljubav i milosrđe prema bolesnima, bijednima, nemoćnima, siromašnima i grešnicima. Vjerno će pratiti apostola Pavla na njegovim misijskim putovanjima.

Više puta će boraviti u Jeruzalemu, upoznati će učenike, svjedoke života Isusa Krista. Više puta će se susresti sa Blaženom Djevicom Marijom.

On je upoznao tajnu utjelovljenja Isusa Krista, sina Božjega, kao njegovo rođenje i djetinjstvo. on je i jedini Evanđelist koji opisuje te događaje. Napisati će i Djela apostolska koja možemo nazvati "Poviješću prvog kršćanstva".

Sveti Luka bio je vjerni učenik i pratitelj Apostola Pavla, pa i onda kada su Pavla svi ostavili za vrijeme progonstva, Luka mu ostaje vjeran i ostaje do kraja s njime.

Sveti Luka će zapisati i misijska putovanja i nevolje koje su ih pratile na tim putovanjima; oluje, brodolome, progona, rasprave, uhićenja, ali i dobrodošlice i radosti koje obuzima srca onih koji su poujerovali i krenuli Kristovim putem.

Na kraju, prema tradiciji Crkve, sveti Luka će podnijeti mučeničku smrt za svjedočanstvo Istine Isusa Krista i njegova Evanđelja.

Tim riječima don Mate nas je podsjetio na uzorni život sv. Luke Evanđeliste, a potom je svoje misli i opomene usmjerio u sadašnja vremena.

... Ako čovjek ne živi i ne raste u Božjoj ljubavi i istini, onda svoj život i život oko sebe uređuje i podstavlja pod svoju, a to su često zablude i prevare koje imaju teške posljedice za čovjeka i društvo...

Pitanje je braćo i sestre gdje smo danas mi? Koliko smo mi kršćani povezani i koliko računamo s Isusom Kristom u svome životu? Nismo li dopustili da duh

svijeta i vremena zatamni snagu naše vjere i pomalo je izbaci iz naših života?

Do jučer je bio komunizam koji je otvoreno progonio vjeru i diskriminirao vjernike, a danas se to lukavije čini, komunisti i drugi su se udružili u kojekakve udruge, i pod raznim maskama uzdiže se čovjeka kao mjerilo svega, tobože uvijek se brane ljudska prava, nema nikakvih zakona izvan čovjeka, a čovjeka su sveli samo na tijelo, u ovozemaljske okvire. Reklame, propaganda, hedonizma, i konzumizma narušavaju čovjeka iznutra. Razrušene su duhovne vrijednosti, život je izgubio vrijednost, obitelj se razara, razara se nacija, sve je obezvrijeđeno i ništa nije na cijeni. Bivši predsjednik jedne srednjo-europske države napisao je da je u Europi na djelu urota crvenih i zelenih protiv Crkve, obitelji i nacije.

Zanimljivo je da je i ruski predsjednik Vladimir Putin kritizirao zapad zbog odbacivanja kršćanskih korijena i kršćanskog indetiteta, i tradicionalnih vrijednosti...

Župnik Kaštel Štafilica posebno se osvrnuo na negativnosti i sveprisutne probleme u našem hrvatskom narodu riječima:

A kakva je situacija kod nas? Poznate su nam statistike u kojima se izjašnjavamo kao katolici, a sve važnije i značajnije službe u ovoj državi obavljaju bezbožnici, a o medijima, elektronskim i pisanim da i ne govorimo. Zadatak im je smanjiti broj katolika i utjecaj Crkve iz društvenih procesa, učiniti od vjernika bezličnu i nekritičnu masu, kojom se može lako manipulirati.

Kako razumjeti nas, narod koji se ponosi kršćanskim korijenima i koji se poziva na kršćanstvo? A u njemu je toliko zla i nereda, kako razumjeti tolike pljačke, korupcije, kriminalne radnje, kako razumjeti tolike napade na obitelji...

... Kako razumjeti da ne volimo i ne cijenimo život? Da nas se svake godine u ovom malom narodu više umre nego rađa, i ove je godine u Hrvatskoj više od 4 tisuće manje prvašića u školi. Kako razumjeti da ima više pasa i mačaka po kućama i stanovima nego djece?

Koliko samo ima ovisnika o alkoholu, drogama, kocki, kladionicama, tabletama, a tu su psihičke bolesti, depresije, pa se postavlja pitanje ima li itko zdrav u našem društvu, u našoj Hrvatskoj? Nismo li braćo i sestre pred Bogom odgovorni za tolika zla koja nam se događaju?

...Gdje nam je snaga vjere koja čovjeka drži, uspravnim i radosnim, pravednim i poštenim, gdje nam je snaga evanđelja, koja je najbolji čovjekov lijek za uravnotežen i radostan život?

Sveti Luka i toliki drugi davali su svoje živote, da svjedoče i propovijedaju Kristovu spasonosnu riječ. A mi, kako se mi odnosimo prema toj riječi? Mi kažemo da smo kršćani, a bezbožnoj manjini dopuštamo da nas obezvjeđuje, nas i našu vjeru, naše svetinje, te dopuštamo da nas vode u zemaljsku i vječnu propast.

Vrijeme je da dođemo k sebi, da pogledamo, da kao kršćani odgovornije pristupamo društvu i vremenu i životu u kojem živimo, da u sebi dosta izgrađujemo Božje ljude, potrebno je živjeti tu snagu vjere koju nam je sveti Luka propovijedao i predao. Zaključio je u svojoj propovijedi don Mate Čulić.

U svečanoj procesiji sa svečevim kipom pjevao je muški pučki pjevački zbor, a na svetoj misi mješoviti pjevački zbor mladih župe Kučiće.

Nakon misnoga slavlja u športskoj dvorani zabavno-kulturni program izveli su svi uzrasti kučićke osnovne škole.

Učenici prvog razreda osnovne škole otpjevali su prigodnu pjesmicu, a kučićki drugaši su izveli recitaciju o svetom Luki.

Učenici trećeg i četvrtog razreda pokazali su kako svojim prijateljima, koji se zovu Luka čestitaju blagdan sv. Luke i njihov imendan.

Stariji osnovnoškolci, od 5. do 8. razreda, otpjevali su duhovnu pjesmu „David“ (Kada Duh Sveti živi u meni).

Dramsko-recitatorska skupina izvela je igranu predstavu „Opomena“, prema stihovima hrvatskog pjesnika A.B. Šimića „Čovječe pazi da ne ideš malen ispod zvijezda“.

Uz ovaj osvrt prisjetiti ćemo se i nekoliko poučnih misli iz spomenute predstave: Otkrivaj svoje talente, darove i snove i ne boj se slijediti ih.

Ne postavljaš sebi granice, idi sve do zvijezda!

Važno je na tom putu ostati svoj, činiti uvijek dobro, paziti da ne uvrijedimo drugog, svakodnevno nadvladati urede, ne prihvaćati tuđu zloću...

Važno je biti mudar jer samo jednom živimo na ovoj zemlji - bitno je ostaviti dobre plodove vlastite originalnosti.

Trebamo se ostvariti do kraja da ne žalimo što nismo ostvarili svoje snove, što nismo iskoristili ono što nam je dano, od Boga darovano.

Trudimo se ne ići maleni ispod zvijezda!

Svatko od nas je dragocjen i vrijedan, originalan i poseban.

Tražimo svoje talente, trudimo se u svemu što radimo.

Za velika djela smo stvoreni!

Na kraju, u šaljivom promidžbenom programu učenici su predstavili proizvode Učeničke zadruge „Rašeljka“: magneti, prtilice, preklopnice, razglednice....

Spomenuti program povodom blagdana sv. Luke pripremili su učenici i nastavnici Područne škole Kučiće, program je oduševio većinu posjetitelja, posebno roditelje učenika.

Ćiro Tomasović

JASLICE OD KOMUŠINE

Male i vrijedne ruke učenika drugog razreda kućičke osnovne škole s svojom učiteljicom Anom Pupačić – Borović, izradile su božićne jasllice od komušine (listovi kojima je omotan klip kukuruza).

Na likovnoj grupi vještih drugaša go-stovala je predmetna učiteljica Marita Maleš koja je vodila ekološku radionicu izrade jasllica.

Na ovakav način učenici se postupno uvode u rad i programe učeničke zadruge „Rašeljka“ koji stvaraju ekološke i prepoznatljive baštinske proizvode.

U nedostatku osnovnog materijala učenici su izradili samo jedne, razredne jasllice.

Ovim putem pozivamo mještane Kućića da nas podrže u idejama, te da nam se pridruže u radu i kreativnom stvaranju.

Suradivati možete kroz prikupljanje i sušenje komušine ili drugih ekoloških materijala, te sudjelovanjem na samim radionicama izrade jasllica i naših ostalih proizvoda.

M. M.

Razgovor s gradonačelnikom Grada Omiša dr. sc. Ivanom Kovačićem

Dr. sc. Ivan Kovačić iz Lokve Rogoznice, profesor na Studiju dentalne medicine Medicinskog fakulteta u Splitu, u drugom krugu lokalnih izbora, 2. lipnja ove godine uspio je dobiti više glasova od dugogodišnjeg omišskog gradonačelnika Ivana Škaričića, i tako se izborio za funkciju prvog čovjeka Grada Omiša. Stoga je povod ovom razgovoru bio izbor Ivana Kovačića za novog gradonačelnika Grada Omiša.

ZOV: Gospodine Kovačiću, uskoro će šest mjeseci kako ste na odgovornom mjestu gradonačelnika Grada Omiša, kako se snalazite na novom poslu i nosite sa gradonačelničkim obavezama? - **Mislím da smo se i ja i dogradonačelnik Tomasović snašli na novom poslu. U početku je bilo znatno više posla, jer da bi smo odgovorno obavljali posao, trebali smo se upoznati s kompletnom dokumentacijom i pročitati velik broj dokumenata. Sada je lakše, jer znamo kako sustav funkcionira, međutim vođenje grada s ovako velikom površinom poput Omiša zahtijeva veliki trud i odricanje i mene i Ive.**

ZOV: U vrijeme kandidature za gradonačelnika, a vjerojatno i danas imate svoju viziju razvoja Grada. Po Vama, u kojem pravcu je potrebno usmjeriti razvoj Grada Omiša? - **Razvoj grada je potrebno usmjeriti prema povećanju kvalitete života, dakle omogućiti ljudima da u svojoj sredini imaju sve potrebno za**

ugodan život. Također, potreban je gospodarski razvoj koji će omogućiti bolji financijski status građana, a s tim i indirektno veće prihode grada.

ZOV: Recite nam koje projekte trenutno smatrate prioritetnima za Grad Omiš, što je to na čemu ćete kao nositelj izvršne vlasti inzistirati u svome mandatu? - **Od gospodarskih projekata bitna je gradska luka od koje će čitavo područje grada moći dobro živjeti. Direktno sam centar grada od vezova, međutim čitavo područje grada od gostiju koji će doći brodovima i tijekom dana uživati u ponudi od raftinga, zip lina, prirodnim ljepotama Omiša, Cetine Poljica i omiške Zagore. I stvar koju svi zaboravljaju, opskrba brodova u luci poljoprivrednim proizvodima proizvedenim na omiškom području. Također, zanima nas uvođenje reda u djelatnosti na Cetini. Od socijalnih i društvenih projekata trudit ćemo se otvarati vrtiće gdje postoji potreba.**

ZOV: Grad Omiš obuhvaća veliko područje sa preko 30 mjesnih odbora, kako ravnomjerno uskladiti sve te potrebe (grada, priobalja i zaleđa) s realnim moguć-

nostima? – Trenutne realne odnosno financijske mogućnosti nisu dovoljne da zadovolje potrebe cijelog područja Omiša. Naš plan je već bio javno objavljen. To je ravnopravna naplata komunalne naknade na cijelom području Omiša. Na treću zonu kao Kućice, ili na četvrtu i petu zonu, to stvarno ispadaju simbolični iznosi. Ali puno kapi napuni čašu. Bitno i najvažnije je samo jedno. Sve što se uprihodi od komunalne naknade u određenoj sredini biti će uloženo u održavanje infrastrukture u toj sredini, kako piše i u zakonu. Dakle novac će se namjenski trošiti za razvoj svake pojedine sredine, a ne na marende ili podobne dobavljače. Naravno to neće biti jedini novac koji će se ulagati, grad će i dalje slično kao i do sada ulagati u svaki mjesni odbor, ali će na ovaj način sa prihodom od komunalne naknade razvoj svake sredine ići znatno brže.

ZOV: Novost u Vašem mandatu je mogućnost da Vam građani javno postavljaju pitanja o poslovanju Grada Omiša. Koliko se takav način komunikacije sa građanima pokazao uspješnim? – **Svaka direktna komunikacija s građanima pokazuje se uspješnom. Građani mogu doći i pitati sve što ih zanima u bivšem glagoljaškom sjemeništu u Omišu otprilike dvaput mjesečno. Također, građane primam u uredu ali odgovaram na njihove upite preko maila i facebook-a. Na taj način lakše saznajem potrebe građana na koje bi grad trebao reagirati.**

ZOV: Kako surađujete sa mjesnim odborom Kućice i Kućicanima, koliko ste upoznati s projektima i potrebama Kućica? – **Suradnja s mjesnim odborom Kućice i Kućicanima je odlična. U redovnom smo kontaktu s predsjednikom mjesnog odbora koji nas je upoznao s potrebama mjesta, te smo se dogovo-**

riili o prioritetima. Budući da je dogradonačelnik također iz Kućica, možemo slobodno reći da sam i preko njega upoznat s potrebama i problemima Kućicana.

ZOV: U Kućicama je u planu otvaranje Dječjeg vrtića, a u tijeku je izgradnja mrtvačnice. Na koji način i u kojoj mjeri Grad Omiš pomaže u tome? – **Što se tiče mrtvačnice, za sada su dovršeni grubi radovi na objektu te slijedi postavljanje stolarije i vanjsko i unutarnje uređenje. Grad će nastaviti financijski pratiti izgradnju, a dovršenje očekujemo polovinom 2014. Vrtić je također istaknut kao jedan od najvećih prioriteta, te smo naručili projektnu dokumentaciju za njegovu izgradnju. Budući da smo od mjesnog odbora dobili informaciju da mjesto ima oko 40 vrtićke djece, plan je da ga pokušamo otvoriti što prije.**

ZOV: Što bi u ovoj prilici poručili svim Kućicanima, u mjestu, domovini i iseljaništvu? –

Kućicani su oduvijek bili poznati po tome da su bezuvjetno davali sebe za svoj kraj i domovinu, a Grad im može poručiti da ćemo dati sve od sebe da im osiguramo što bolje uvjete za život kako bi se spriječilo iseljavanje i omogućio povratak ljudi iz dijaspore.

Poštovani gradonačelnice Ivane Kovačiću, hvala Vam što ste pristali na ovaj razgovor.

U svoje ime, i u ime uredništva kućickog župskog lista "Zov rodnih ognjišta" želim Vam Božji blagoslov i svako dobro za nadolazeće Blagdane.

Također, želim Vam mnogo uspjeha u budućem radu za Grad Omiš, u privatnom životu i u profesionalnoj karijeri.

Razgovor vodio: Ćiro Tomasović

Bogoljub Tomasović (1921.-2013.)

Uobičajili smo u *Zovu* donijeti po nekoliko rečenica prigodom smrti svakoga njegova suradnika, a tako i svakoga istaknutijeg člana crkvenoga pjevačkog zbora. Svim je čitateljima poznato da je pokojni Bogoljub gotovo za svaki broj ponešto napisao, a manje je poznato da naš župni list svoje početke zahvaljuje upravo njemu.

Na njegov se je, naime, poticaj ljeti g. 1995. sastala mala skupina Kućićana u župnom uredu Kućiče radi razgovora o mogućem izdavanju župnog lista. Za taj je pothvat već bio dobio načelnu suglasnost našega župnika don Ivana Ujevića, a na spomenutom je sastanku razmotreno pitanje, hoćemo li biti u mogućnosti naći potrebna novčana sredstva za tiskanje, nekoga tko bi dobrovoljno obavljao urednički posao i dovoljno suradnika, pa objaviti makar i samo nekoliko brojeva, a dalje će se – rečeno je – vidjeti, hoćemo li s tim nastaviti i dokle. Župnik je prihvatio odgovornost za izdavanje i prikupljanje potrebnih sredstava (glavni i odgovorni urednik), a potpisani uređivački posao. Predloženi su i prihvaćeni prvi članovi uredničkog vijeća.

Uspjeh nas je u tome sve iznenadio, a nitko se nije toliko veselio svakom novom broju, koliko Bogoljub. Doživio ih je 36. Uspio je za naš župni list oduševiti skupine Kućićana u Sjedinjenim Američkim državama i Australiji, koji svesrdno pomažu. Stoga ovaj nekrolog pišemo s osjećajem osobite zahvalnosti njemu, a dakako i njima.

Bogoljub je rođen i kršćanski odgojen

u obitelji Joze Tomasovića i Ane rođene Topić. Njegov je otac, zvan u nas Jozo Rožin, uživao u cijelom selu i šire osobito poštovanje, bio poznat kao vrijedan težak i još vrjedniji drvodjelac i dobrovoljni seoski bolničar, ali prije svega cijenjen zbog izvanredne ljudske čestitosti, radišnosti, dobrohotnosti i nepokolebive odanosti Bogu, Katoličkoj crkvi i svom hrvatskom narodu – što je očitovao ne toliko riječima koliko djelima.

Svomu je prvorođencu, koji je ugledao svijet 18. veljače 1921., dao imena Bogoljub i Šimun, a taj je u svom odrastanju dijelio sudbinu ostale seoske djece i mladića. To je bilo u vremenima teške privredne i još teže političke krize u doba kardaševske diktature. Više školovanje mu u takvim uvjetima nije bilo omogućeno.

Kao dvadesetogodišnji mladić ušao je iznenada u najzamršenije i najtragičnije razdoblje hrvatske povijesti – Drugi svjetski rat. Ponijelo ga je, kao i mnoštvo tadašnjih starijih i mlađih Hrvata, oduševljenje za oslobođenje domovine od mrske diktature i nada u bolju budućnost svoga naroda. Rado je i s ponosom prihvatio biti njezinim domobranom u nadi da će se ona u tadašnjem sukobu dviju opasnih totalitarnih ideologija i sustava, nacističko-fašističkog i rusko-komunističkog ipak othrvati te doživjeti, unatoč tragične ratne stvarnosti, jednog dana mir, pravu neovisnost i svekoliki napredak. On i toliki drugi domobrani nisu se zalagali ni za kakvu ideologiju, kao što nisu ni mnogi koji su otišli u partizane želeći se boriti za slobodu protiv fašizma, a ne za komunistički sustav, jednako poguban i još pogubniji od fašizma. Stjecajem okolnosti u nas i u nekim drugim zemljama pobjedu nisu, nažalost, doživjeli ni domoljublje ni anti-fašizam nego bezbožni i bezdušni komunistizam. Bogoljub je, srećom, za razliku od mnoštva hrvatskih vojnika i civila, preživio

krvavu odmazdu nad Hrvatima iz u prvih poratnih mjeseci i godina.

Pet godina poslije povratka k svojim a vjenčao se je 16. travnja 1950. u Gradcu primorskom sa Zorkom Ujdur, s kojom je imao dvije kćeri i četiri sina. U želji da svojoj djeci omogući bolje uvjete života i on je poput mnogih Kučićana otišao, kad se je za to otvorila mogućnost, na rad u Njemačku. Tamo je radeći kao tesar ostao tako dugo, dok nije uspio na Priku podići za svoje oveću kuću. Kao umirovljenik je za stanovanje sebi i ženi i za barem povremeno okupljanje svoje brojne djece i unučadi preuredio dotadašnju gospodarsku zgradu pokraj obiteljske kapele-špilje Gospe Lurdske. U njoj su njih dvoje proživjeli posljednja desetljeća zemaljskog života u miru i tišini. Suprugu je nadživio za punih osam godina.

Nalazeći se već u dubokoj starosti imao je, zahvaljujući svojoj živoj vjeri i pouzdanju u Božju pomoć, dovoljno volje i odvažnosti, a srećom i snage, za čitanje, kućne poslove, pa čak i za lagani težački rad na dočiću ispod kapele. U novim prilikama neovisne Hrvatske živo se je uključio u djelovanje udruge Hrvatski domobran. Jednim od svojih najdražih uspjeha smatrao je uspješno nastojanje da se na našem groblju podigne dostojan spomenik svima koji su dali svoje živote za Hrvatsku, vrijedno djelo akademskoga kipara Kuzme Kovačića. Od g. 1995. najslađa mu je briga bila sastaviti nešto za svaki novi broj našega župnog lista, a nakon izlaska iz tiska razasijlati određeni broj primjeraka na adrese osobitih podupiratelja u domovini i inozemstvu.

U mlađe dane, dok je trajno boravio sa svojim a u Kučićima, vršio je s posebnim zadovoljstvom službu crkovernara zajedno s pokojnima Matom Rabotegom i Ivanom Vukasovićem Vaginim. Nedjeljnu i blagdansk u misu nije propuštao ni kad su ga

Bogoljub kao crkovernar razgovara s mons. Srećkom Vukovićem, generalnim vikarom na putu do crkve prije krizme u Kučićim g. 1959.

nakon navršene devedesete godine života snage počele napuštati. Njegovi su ga, znajući koliko mu to znači, uvijek u tomu pratili i pomagali. Tako je sv. misom u župnoj crkvi i još s popodnevnim moljenjem krunice u kapeli proslavio i posljednju nedjelju u svom životu, da bi već sutradan, 9. prosinca 2013. tiho usnuo u Gospodinu.

U sprovodu je sljedećega 11. prosinca njegovo tijelo od kapele do crkve Sv. Luke i groblja pratilo mnoštvo mještana, prijatelja i znanaca. Sprovodnu sv. misu predvodio je župnik don Ivan Ujević u koncelebracije s još šest svećenika. Prije ukopa u obiteljsku grobnicu od njega se je u ime omiškoga ogranka društva Hrvatski domobran, kojemu je devedesetih godina bio predsjednik, oprostio sadašnji predsjednik Ante Klarić.

don Slavko Kovčić

Oproštaj mlađeg Kučićana s Bogoljubom

Teško je sa svega nekoliko riječi opisati bilo što, a posebno nekoga, osobu, čovjeka koji je doživio duboku starost živeći darovani život punim intezitetom. A kad bih to morao za kuma Bogoljuba rekao bih: čovjek s čvrstim stavom, bez namjere da sebe i svoj stav ikome nameće.

Bogoljub je svoj stav izgradio proživljavajući teškoće i nesreće drugog svjetskog rata i poraća gdje je svoj život stavio na raspolaganje stvaranju Hrvatske države. Obilježen time kruh potreban za prehraniti

brojnu obitelj morao je zarađivati u tuđini daleko od svoga doma i obitelji .

Sve te teškoće nisu ga pokobile u vjeri i ljubavi prema Bogu i domovini nego su štoviše jačale njegovu vjeru i domoljublje .

Iako ne nametljiv bio je spreman svjedočiti tu svoju ljubav i spoznaje prema Bogu i domovini svima koji su bili spremni slušati. A slušati ga bilo je iznimno zadovoljstvo, jer je svoje izuzetno znanje i iskustvo vrlo suptilno znao prezentirati i ponuditi bilo da je riječ o tehničkim ili životnim spoznajama.

Uvijek uglađen i ponosan, a tako jednostavan i pristupačan bio je istinski čovjekoljubac i kavalir. Kao gospodin iz nekih starih filmova koji se zapravo nekim

čudom našao u ovom našem kamenjaru te tu i ne pripada. A Bogoljub mu je i te kako pripadao, on ovom kamenjaru i kamenjar njemu, svim bićem mu je pripadao i svim srcem ga volio. Više je volio samo Boga i do zadnjeg dana mu vjerovao i služio, ne propuštajući svetu pričest i misno slavlje svoje župne zajednice, aktivno sudjelujući u molitvenoj zajednici Gospe Lurdske.

A ja vjerujem da je Bog njegovu vjernost i molitvu blagoslovio uspješnim životom, potomstvom i blagom smrću na koju je bio pripravan, pa mu ovako na kraju ovog života mogu samo reći „čestitam kume“.

I. K.

*Ante Klarić
govori nad grobom*

I. DAROVATELJI ZA ŽUPNI LIST IZ DOMOVINE

1.	Stipe Topić	500 Kn
2.	Jozo Tomasović pok. Kažimira	500 Kn
3.	Milan Tomasović - Štiti:	200 Kn

II. DAROVATELJI ZA ŽUPNI LIST IZ AUSTRALIJE

1.	Nedjeljko Tomasović pok. Stipe (Popina)	50 AUD
2.	Nedjeljko Marunčić pok. Duje	50 AUD
3.	Andrija Srdanović	50 AUD
4.	Anđelko Marunčić pok. Duje	50 AUD
5.	Bože Srdanović	50 AUD
6.	Vlade Šušić	50 AUD
7.	Filip Vukasović	50 AUD
8.	Ante Topić	50 AUD
9.	Miro Šarac	50 AUD
10.	Velimir Sovulj	50 AUD
11.	Ante Marunčić Nedjeljkov	50 AUD
12.	Ante Srdanović Andrijin	50 AUD
13.	Grgo Marunčić Anđelkov	50 AUD
14.	David Marunčić Nedjeljkov	50 AUD
15.	Vlade Srdanović Andrijin	50 AUD
16.	Jozo Vukasović Filipov	50 AUD
17.	Andrijana Taylor	50 AUD
18.	Isabela Srdanović	50 AUD
19.	Billy Wally Bilić Jakovljević	50 AUD
20.	Russel Rebello	50 AUD
21.	John Rade Taylor	50 AUD

U ime svih Kućićana iz Sydneya – Australija želimo vam svijetlo nade koja vam svijetli u budućnosti!

Čestitamo i želimo vam Sretan Božić i Novu Godinu, svim kućićanima u Kućićima i domovini. Mir i blagoslov po Isusu Kristu, kralju mira i gospodarju budućega vijeka čijem kraljevstvu nema kraja.

